

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A. 1859.

Woensdag, 10 Augustus.

N. 64.

HOOFD-BUREAU: Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaja bij LE ROY & Co.; te Pasaroean bij WEIJERMANS & Co.; te Cheribon bij BLOK & RUZETTE; te Tagal bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te Madioen bij G. A. HOGENRAAD; te Padang bij H. R. VAN WIJK, RZ.N., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Sibomschepeh van den Heer W. CORES DE VRIES en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor Batavia..... f 12,50.
" " " " Java..... " 15,—
" " " " Buitenbezittingen..... " 17,50.
" " " " Nederland..... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en
Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is 50 cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

EXTRACT uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-
Generaal van Nederlandsch-Indië.

BATAVIA, den 6den Augustus 1859. (No. 2.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan;

Eerstelijk: In te trekken het bepaalde bij de resolutie van 13 Januarij 1824, no. 11, dat voortaan geene postpaarden aan de particulieren zullen worden verstrekt van de eene plaats naar de andere, gelegen aan den grooten weg, tusschen de residentien Batavia en Bantam, dan tegen betaling van den vollen afstand van Batavia naar Serang, of omgekeerd, ofschoon ook de weg, welke zoodanige particulieren mogten voornemens zijn af te leggen, een minderen afstand mogt bedragen.

Ten Tweede: In het algemeen van toepassing te verklaren het voorkomende bij de resolutie van den 20sten Mei 1823, no. 12, ten aanzien van het bezigen van postpaarden tusschen Batavia en Bantam, en mitsdien te bepalen, dat geene gouvernements paarden aan particulieren zullen worden verstrekt van de eene plaats naar een andere, dan tegen betaling van ten minste voor drie statuten, ofschoon ook de weg, welke zoodanige particulieren mogten voornemens zijn af te leggen, een minderen afstand mogt bedragen.

Ten Derde: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 17den Junij 1859, la. H. no. 23, is aan het Indisch bestuur de mededeeling gedaan, dat met 's Konings goedkeuring door den consul voor de Kaapstad en district, den heer O. J. Truter Sr., tot zijn vice-consul is benoemd de heer J. A. Truter.

Civiel Departement.

Erkend en toegelaten:

Krachtens het Koninklijk besluit van 12 April 1859, no. 77, de heer W. Suernonit Wz., als consul van Zweden en Noorwegen voor Batavia en de Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden D. F. Schaap en aan den resident van Rionw J. H. Tobias.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de commies voor de comptabiliteit op het bureau van den assistent-resident van Bandong (residentie Preanger Regentschappen), J. W. Kröller.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de tweede onderwijzer aan de gouvernements derde lagere school te Samarang, J. Oudhoff.

Uit 's lands dienst, de gewezen klerk op het magistratskantoor te Ternate H. U. Arendseel.

Benoemd:

Tot derden commies bij de algemeene rekenkamer, de klerk bij die kamer J. J. Groenewald.

Tot commies voor de comptabiliteit op het bureau van den assistent-resident van Bandong (residentie Preanger Regentschappen), de ambtenaar op wachtgeld J. Lunenburg, laatst opzener bij de Braziliaansche koffijbereiding in de residentie Preanger Regentschappen.

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN CULTURES.

Bevorderd:

Tot controleur der eerste klasse, de controleur der tweede klasse, J. B. Pillard.

Tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse, C. J. de Lange.

GRAAF SARJEDO.

(Vervolg.)

— »Mijnheer is zeker een reizend negotiant?" vroeg de kapitein, terwijl hij op de kisten, koffers, balen en vaten wees, die men, als bagaasje van de passagiers, drukt bezig was, in zijne kajuit te stuwen.

De lippen van den vreemde plooiden zich tot een versnaden lachje. »Ik reis voor mijn vermaak," zeide hij; »in deze kisten zijn tabak en gedroogde vruchten, in deze vaten spaansche wijn, cognac en likeuren. Ik zal dit alles bij gelegenheid onder de matrozen verdeelen, als ik met hun gedrag te mijwaarts en met den spoed onzer reis tevreden ben."

De kapitein boog eerbiedig en kreeg ontzag voor den onbekrompen man. »Ik moet nog zoo vrij zijn, u uw naam te vragen, om dien op de passagierslijst te brengen."

Andermaal vertrok de vreemdeling zijne lippen tot een geheimzinnig lachje. »Mijn naam zal ik u zeggen, zoodra wij in volle zee zijn; eer mag ik dat niet," antwoordde hij.

Het duurde niet lang, of het scheepsvolk was hoorlijk ingenomen met dezen voorname vreemdeling, wiens statige houding en edel voorkomen iedereen ont-

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie M. W. de Val.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie B. Loggere.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den magazijnmeester van het afdeelsmagazijn te Soerabaja (militair ambtenaar der tweede klasse) G. W. Michel.

Benoemd:

Tot aspirant-betalemeester bij de militaire administratie, de fourier van de artillerie J. C. Stravers.

Tot tweeden luitenant bij het regiment Oost-Indische cavallerie, de opper-wachtmeester A. D. B. van Kesteren, van het regiment.

ADVERTENTIËN.

De hoofd-intendant der militaire administratie maakt bekend, dat op Dingsdag den 30sten Augustus 1859, des morgens te 10 uren, door den onder-intendant 2de klasse in de 3de militaire afdeling te Soerabaja zal worden gehouden eene publieke uitbesteding voor de levering van

een reishagen,

bestemd tot vervoer van zieken uit het groot militaire hospitaal te Soerabaja naar het convalescenten gesticht te Malang en terug.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt, met referentie aan de in de javasche courant van 19 Februarij jl. no. 15 geplaatste advertentie in herinnering, dat de derde koffijveiling te Padang in dit jaar zal worden gehouden in de maand September a. s., op den tweeden of derden dag na aankomst aldaar van de stoempakketboot van Batavia.

De resident van Palembang maakt bij deze bekend, dat op den 19den September aanstaande, des morgens te 9 uren, door den onder-intendant 1ste klasse bij de militaire administratie alhier, ten zijnen kant, zal worden gehouden een openbaar, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, zullen worden uitbestede de leverantien ten behoeve van het Militair departement in dit etablissement, voor het aanstaande jaar 1860.

VENDUITIËN.

Op Donderdag, den 11 Augustus, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

en

's Avonds te 7½ uren in de Harmonie, door Lange & Co.

Op Vrijdag, den 12den Augustus, voor een pakhuis van wijlen Lie Tjoe Liong, op Pentjoran, door Abeelen, Dennison & Co.

Op Maandag, den 15 Augustus, in het lokaal van het collegie van Boedelmeesteren.

en

Op 's lands werf, door John Pryce & Co.

Op Dingsdag, den 16 Augustus, voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Op Zaterdag, den 27 Augustus, in het lokaal der Beurs.

Op Maandag, 12 September, voormiddags te 11 uren, van een erf, met een huis van steen en bamboe.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden oproepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door den Exeuteur testamentair te Bandjermassing, van wijlen den heer J. H. van Erp.

Door den mede Exeuteur in den boedel te Samarang, van wijlen den luitenant der chinezen aldaar Koe Kongting.

Door de Weeskamer te Soerabaja, in het faillissement van den chinezen handelaar Oeij Whaitien.

Door de Weeskamer te Soerabaja, van Hendrik van de Velde, tokhouder.

zag inboezemde, terwijl zijne onbekrompen mildheid hem aller harten won. En wat minzaam en liefderijk hij zich jegens zijne bide paadjes betoonde, hoe teeder bijna jegens den jongsten van de twee, den knappen Ino, die met zijne vriendelijke oogen en zijn innemenden lach, weldra het troetelkind van het gansche schip, evenals dat van zijn eigen heer was geworden!

Op een goeden dag stond de vreemde tegen den hoofdmast geleund en volgde mijnerend de vlugt der jagende wolken. Ino, zijn jonge paadje, stond naast hem en vlijde zijn hoofd tegen den schouder aan van zijn heer. Tranen stonden in zijne oogen en zijn borst hijgde en zwoegde.

— »Nog altijd heimwee, Ino?" lispte de vreemde hem in 't oor. »Kunt ge nog altijd de castiliaasche zout en den fandaugo niet vergeten?"

Ino schudde treurig het hoofd. »Ik heb geen heimwee," zeide hij. »maar ik maak mij angstig om u. Sedert wij niet meer met de dagelijksche zor, en te kampen hebben, sedert honger en nood ons niet meer drukken, is mijn hart vrij geworden en heeft zich geopend voor de liefde en het geluk. Thans bemin ik u niet alleen, ik bid u aan, en daarom bezweer ik u: laat mij althans weten, wat gij wilt; laat mij uwe plannen kennen!"

— »Wat ik wil?" antwoordde hij, terwijl hij met vlammeend oog ten hemel opzag; — »ik wil kampen

Aangekomen Vreemdelingen

van den 6 tot en met den 9 Augustus 1859.

MARINE HOTEL. B. Bock en familie, van Soerabaja.
HOTEL DES INDES. F. Visser, van Indramajoe. — Littel, van Onrust. — S. Slikkel van Dam, van Nederland. — Helfrich, echtgenoot en 2 kinderen, van Samarang. — F. W. Cording, van Padang. — J. van Zalingen, van Soerabaja. — J. R. Smit, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. A. van Loon, van Onrust.
JAVA HOTEL. A. Huizer, van de Lappongs. — H. C. de Bos, van Amsterdam. — F. J. Bout, van Anjer. — O. A. Kooeken, van Samangka-baai. — Mevrouw P. J. Foreman, van Newcastle. — V. de Best, van Idem. — H. Mener, van Anjer. — P. A. B. van Dieren, van Rotterdam. — G. Schuit, van de Reede. — R. W. Sharpe, van Idem. — A. F. Smalley, van Idem. — M. A. Overgaauw, van Rotterdam. — S. F. Lammerts, van King-George-Sound. — F. Sherburne, van Boston. — J. de Vries, van Soerabaja.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, A. P. Gerrits, Dutrieux.

TOBOALY, (Banka) den 17den Julij 1859. (2497)

Bevallen van een' ZOON, C. B. Breton van Groll, Echtgenoot van

A. L. VERNET.

INDRAMAJOE 21 Julij 1859. (2506)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, Mathilde Louise Krol, van Driel.

CHERIBON, 2 Augustus 1859. (2472)

Bevallen van eene DOCHTER, C. M. H. Beijnon, geboren Dijkhuis.

BATAVIA, 3 Augustus 1859. (2482)

Den 1sten Augustus 1859, overleed te Samarang onze broeder en behuwd broeder, de Heer Gautier ten Brummeler, geemplotjeerde bij de Factorij der N. H. M.

D. BODDE.

J. C. BODDE.

(2519) ten Brummeler.

Overleden onze geliefde ouders, J. P. C. Ruloffs te 's Gravenhage, op den 9den April 1859 en M. M. J. Ruloffs, geboren Knibbe, te Breda, op den 7den Maart 1859.

J. P. C. RULOFFS.

G. A. G. PH. RULOFFS.

(2503)

Op den 26sten Julij 1859, overleed te Makassar P. H. Uhlenbeck, Kapitein Chef der Genie der Bonitsche Expeditie, Ridder der Militaire Willems-Orde 4de klasse, betreurd door zijne broeders en zusters.

Namens dezelve

G. H. UHLENBECK.

P. F. UHLENBECK.

Eenige kennisgeving
BATAVIA, 10 Augustus 1859. (2522)

tegen de ellende en de erbarmelijkheid der wereld. Ik wil niet meer als een hond in het stof des levens voortkruipen, ik wil een mensch zijn, een vrij, zelfstandig, denkend, handelend mensch. Ik wil de slavenketen der armoede van mijne schouders werpen. Deze wereld is een erbarmelijk ding, eene koude, venijnige slang, die ons verwoest, terwijl zij ons schijnt te omarmen; men moet zich dus wapenen en hare boosheid krachteloos maken. Er is echter slechts één wapen, waarvoor deze slang terugwijkt. Dat wapen is het geld. Ben ik te veroordeelen, wijl ik het veroveren, wijl ik deze ellendige wereld met hare eigene vooroordeelen en nietigheden bestrijden wil? Dezelfde menschen, die mij zonder mededoogen op straat zouden laten verhongeren, wijl ik arm en zonder invloed was, zij zullen mij met blinden ijver hun goud en hunne schatten opdielen, als ik rijk en magtig schijn. Spreek er mij niet verder van. Ik waag weinig, om alles te winnen."

— »Gij waagt uw leven, mijn vriend!"

Hij haalde verachtelijk de schouders op. »Noem dat leven, als men, gelijk een dier, geen andere gedachte, geen hooger begeerte heeft, dan zijn honger te stillen, als men hunkert naar een stuk brood, naar ander u naar eer en roem, wanneer men u om geluk, niet om magt en aanzien tot God smeekt, maar enkel om datgene, waarop elk levend schepsel recht

Hij overleed, tot innige droefheid van zijne Ouders, in den jeugdigen leeftijd van circa twaalf maanden, *Johannes Cornelius*.

W. I. GELAND.

G. OILAND geb. Colter.

BATAVIA, 8 Augustus 1859.

(2504)

Op heden ontvingen wij het treurig bericht dat onze geliefde broeder en behuwd broeder **A. P. van der Elst**, op den 7den Mei 1859 te Utrecht overleden is. Algemeene kennisgeving aan familie betrekkingen en vrienden.

J. B. VAN DER ELST.

C. C. W. VAN DER ELST.

(2502)

gebr. Polh.

VENDUTIE

op Donderdag, den 11 Augustus 1859,

voor het Commissiehuis van

Van Slooten, Morgan & Co.,

van LIJNWADEN, PROVISIEN en DRANKEN,

BRILLANTEN en DIAMANTEN,

en ten 11 ure precies van

8 OPSTALLEN,

staande op Meester Cornelis, toebehoorende tot den boord van wijlen de kapitein der Chinezen *Ong Boenhtan*, krachten acte gepasseerd voor den Notaris *J. J. Mijnsen*, dd. 15 December 1846, No. 88 op de laatste Vendutie onverkocht gebleven.

(2471)

Op Donderdag-avond, 11 Augustus,

zullen de Boekhandelaren

LANCE & CO.,

in de Harmonie verkooping houden van eene keurige verzameling

BOEKWERKEN,

CATALOGUS wordt gedistribueerd. (2463)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 12den Augustus 1859,

voor een Pakhuis van wijlen *Lie Tjoeliong*,

in de Chinesche kamp, op Pandjorang, door

ABEELN, DENNISON & CO.,

van diverse goederen,

waaronder een Tinnen distilleerslang, koperen deksels, chineesche draagstoelen, Balansen en gewigten, twee steenen Leeuwen en Zerksteenen en groote draaghouten voor chineesche kisten.

(2476) ABEELN, DENNISON EN CO.

VENDUTIE

op Maandag den 15den Augustus 1859,

op 'slands werf, door

JOHN PRYCE & CO.

op 1000 1000 pht. Vendusalaris

van

33 BRONZEN VUURMONDEN

20 IJZEREN VUURMONDEN

afkomstig van Djambie.

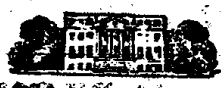
(2523)

Verkoop van een Huis.

Op hunne Vendutie van Dingsdag, den 16den dezer, zullen de Ondergeteekenden verkopen voor rekening van wijlen den Heer

Dr. H. BURGER,

ten elf ure precies:

Een kapitaal Huis en Erf,

op Rijswijk,

bij de brug van Molenvliet.

(2508)

JOHN PRYCE EN CO.

VENDUTIE

op Dingsdag, den 16 Augustus 1859,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & CO.,

van de alhier ter reede liggende Engelsche Brik

ENTERPRISE,

Kapt. HEIGHO,

groot 228 tonnen.

NB. in plaats van ten elf ure, zal het schip worden verkocht:

ten negen ure

en daarna deszelfs Inventaris, bestaande uit ZEILEN, TOUWWERK, BLOKKEN, enz. enz. (2507)

DE VENDUTIE

voor het Commissiehuis van

A. BEDIER

aan de Groote-Rivier op Woensdag den 17den Augustus, is

UITGESTELD,

tot Woensdag den 24sten daaraanvolgende. (2524)

Ingevolge magtiging verleend door den Consul Generaal van Frankrijk, aan den gezagvoerder **BECHIER**, van het verongelukte Schip

JACQUES CESARD,

voorkomende in de *Javasche Courant* N. 65.

zullen op den 17den dezer, in publieke veiling worden gebragt,

aan de kleine Boom, in de recherche pakhuisen,

de geredde goederen van voornoemd Schip als volgt:

50 pakken divers loopend Tuig, Stengen en Pardoens.

3 manden diverse Provisien in Blik.

29 diverse Zeilen.

Eenige Rondhouten, Raa's en Spieren. Blokken.

1 Medicijnkist.

2 Kompassen.

2 zeer goede Cronometers.

2 Elegante Sloepen, waarvan een geheel nieuw met Tuig en Zeilen.

Benevens eene groote menigte andere Artikelen, waarvan de inventaris bij den ondergeteekende ter inzage legt.

(2487)

A. BEDIER.

HOUT-VENDUTIE.

Op Woensdag, 17 Augustus,

op het Heemradenplein

door

CASSALETTE & CO.,

van

BALKEN,

Dolken, Glondongs, Ribben

PLANKEN EN KROMHOUTEN.

(252)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 19 Augustus

aanstaande,

Voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

VAN DIVERSE KOOPMANSCHOEDEREN.

(24)

Op de Vendutie

Van den 19den Augustus 1859,

zullen de ondergeteekenden voor hun Commissiehuis

ten elf ure precies,

publiek verkoopen voor rekening der erfgenamen van wijlen den heer

J. TROMP,

de landen *Tjipoetat, Pamoelang* enz, en gezamenlijk bekend onder den naam van:

ZORCVLIET,

en

EEN KAPITAAL WOONHUIS EN ER

gelegen op het Molenvliet.

Naders informatie te bekomen bij den gemachtigde der Erfgenamen **B. MULLER** en bij **CASSALETTE & CO.** (2492)

VENDUTIE

op Woensdag 24 Augustus,

voor het commissiehuis van

A. Bedier,

van

SINGAPORE PLANKEN

Manilla Sigaren No. 2 en No. 5, Cortado en Havana model, puike Boter, Franche Provisien in blikken, Porcelaine bloemvazen, diverse

Meubelen en Modeartikelen

PENDULES, PRESENTEER GLAZEN, SCHILDERIJE ALCATIVEN en 66 pio. RIJST. (252)

OP DE VENDUTIE

van den 24 Augustus,

zal als nog worden verkocht:

Twee melkgevende Koeijen met Kalf

(2495)

heeft, om voedsel voor het lijf! — Maar stil! Daar komt de kapitein. Ik weer, wij zijn in volle zee, en hij zal thans het geheim van mijn naam willen weten. Welaan, moge dan de comedie beginnen, waarvan thans God-alleen weet, of ze een treurspel of eene klucht wordt. Wij, mijne Ines, willen haar voorloopig als eene klucht beschouwen. Daarom, mijn kind, wees goedsmoede en blij, en laat ons onze rollen naar behooren spelen."

En hij ging den kapitein, die met eerbiedige buigingen naderde, lagchend te gemoet en stak hem de hand toe.

— "Wij zijn in volle zee, senior; is het niet zoo?" De kapitein knikte.

— "Gij komt mij dus aan mijne belofte herinneren. Volg mij in de kajuit."

Met trotschen tred ging hij den kapitein voor.

— "Gij weet misschien, kapitein," sprak de vreemdeling, "dat don Luis de Mendoza Furtado het portugeesche Indië als vicekoning regeert?"

— "Ja, maar ik weet ook, dat de tijd van zijn regentschap lang reeds is afgelopen, en dat men met ongeduld de benoeming van een nieuwen vicekoning te gemoet ziet."

— "Weet gij ook, kapitein, wien de Indiërs het vurigst wenschen zouden?"

— "Dat weet ik, want ik was te Goa, toen men

het lijk van den vorigen stadhouder, den graaf de Sarjedo, aan boord bragt. De gansche stad rouwde over dezen regent, dien men schier had aangebeden, en ieder riep: » O mogt toch de zoon van dezen uitstekenden vader onze stadhouder en vicekoning worden! 't Is de jonge graaf de Sarjedo, naar wien gansch portugeesch Indië verlangend uitziet."

— "En het is de graaf de Sarjedo, dien don Pedro tot vicekoning benoemd heeft," sprak de vreemde ernstig.

— "Maar waarom haast hij zich dan niet, over te komen?" vroeg de kapitein. » De tijd van het regentschap van don Luis de Mendoza Furtado is lang verstreken, en te Goa en Damam heerscht reeds eene verderfelijke stremming in alle zaken, de wetten worden niet meer gehandhaafd en met regt en orde is het jammerlijk gesteld, daar men het hoofd mist, dat alles regelt en leidt."

— "Juist daarom heeft don Pedro zich ook gehaast, den nieuwen vicekoning te laten vertrekken, en daar de tijd te kort was, om hem overeenkomstig zijn rang met eene vloot en een schitterend gevolg uit te rusten, is de graaf Sarjedo incognito afgereisd, om eerst aan zijne verplichtingen te voldoen en met achterstelling van allen uiterlijken praal aan den wensch en het noodgeschrei der portugeesche onderdanen g-hoor te geven. Dit, mijn vriend, is de reden, waarom de

graaf de Sarjedo zoo zonder allen staat en beneden de waardigheid van zijn rang bij u aan boord verscheenen is."

— "Gij-zelf, senior, zij-zelf dus zijt de graaf de Sarjedo?" riep de verrukte kapitein, terwijl hij de kust boog en de hand kustte, welke de graaf hem met de waardigheid eens konings toereikte. » O mijn God, ik ben verrukt over de eer, die aan geheel Engeland geschiedt, nu gij een Engelschman hebt nitverkoren, om den vicekoning van Indië naar Goa te brengen."

— "En ik zal gedurende mijn gansche regentschap de trouwste vriend van Engeland blijven."

— "Mijne landgenooten zullen gelukkig zijn bij vernemen van deze uwe goedgunstige gezindheid!" riep de kapitein, die in zijn geest reeds de voordeelen overwoog, welke hij-zelf uit de bevoorregting der Engelschen in Indië trekken kon. » Mag ik uwe goedgunstige gezindheid aan mijne landslieden bekend maken?"

— "Dat moogt gij, signor. Van dit oogenblik geef ik u mijn geheim prijs."

En terwijl hij naar de kajuitsdeur trad, riep de graaf zijne beide paadjes. » Ino en Antonio, mijne veelgetrouwen," sprak hij, » ik neem thans het segel van uwe lippen en ontbind uwe tongen. Het geheim bestaat niet meer en de gansche wereld mag weten, dat ik de graaf de Sarjedo, de nieuwe vicekoning, en stad-

De ondergeteekten zullen in de laatste helft
in deze maand, op de Vendutie verkoopen de:

TOKO,

op *Passer-Pissang* vroeger door hen
geoccupeerd.

2481) ABEELLEN, DENNISON EN Co.

Executoriale Verkoop.

Op een' nader te bepalen dag,
zullen bij *wege van Executie* in 't openbaar door
het Vendu Departement worden verkocht:

Vijf Perceelen,

behoorende aan de Heeren

J. A. A. EN J. C. HEMLER,

gelegen op: *Goenong Sarie*, bij de verponding ge-
registreerd onder No. 8490 en No. 9026/9029 te samen
getaxeerd op **f 74,400.**— (2501)

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIK,

op Woensdag, den 10den Augustus, des
avonds van 8 tot 10¹/₂ ure.

Namens de Directie:

De Secretaris,

E. JEEKEL.

(2518)

In den jare 1800 negen-en-vijftig den Eersten Augus-
tus, ten verzoeken van Meester *Johannes Pieter van*
Ossenbruggen, advocaat en procureur bij den Raad van
Justitie te Samarang, agerende voor *Louisa Frederika*
Moreau, zonder beroep, wouende te Pattie, echtgenote
van *Karel Lodewijk Alexander Nettekoven*, laatstelijk mede
te Pattie woonachtig, domicilie stellende ten kantore
van genoemden procureur in de Oude Kerkhof Straat,
No. 550 en uit kracht van het verlot door den Raad van
Justitie te Samarang, bij dispositie van den Eersten
Janij 1800 negen-en-vijftig op het daartoe door de
eischeresse gedaan verzoek verleend:

Heb ik *Abraham Pijl*, deurwaarder bij den Raad van
Justitie te Samarang en aldaar woonachtig:

Ten eersten male

Gedagvaard:

Karel Lodewijk Alexander Nettekoven, laatst gewoon
hebbende te Pattie, doch thans afwezig, gevolgelijk mijn
exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur-
der vergaderzaal van den Raad van Justitie te Sama-
rang, terwijl een tweede afschrift van dit exploit aan
den ingang van het residentie kantoor te Japara zal
worden aangeplakt, alsmede door overgifte van een af-
schrift van dit exploit aan het Openbaar Ministerie van
gemelden Raad, die het oorspronkelijk exploit met ge-
zien heeft geteekend en voorts nog bij plaatsing dezer
dagvaarding in de Java-Bode en in de Javasche Courant.

Om na verloop van drie maanden, zijnde op Woens-
dag den drie-en-twintig November 1800 negen-en-vijftig,
des voormiddags ten negen ure te verschijnen, ter open-
bare terechtzitting van den Raad van Justitie te Sama-
rang gehouden wordende in het daartoe bestemde
locaal binnen dezelve stad:

Ten einde.

Aangezien de gedaagde op den 29sten Augustus 1853,
per prauw *Tjomplong* van Soerabaja is gestevend naar
Djowana, residentie Japara.

Aangezien die prauw den 30sten Augustus daaraan-
volgende op de hoogte van Sidatjoe, door eene hevige
windvlaag is omgeslagen en vergaan, bij welken ramp
bijna alle zich aan boord bevindende personen zijn om-
gekomen.

Aangezien uit eene missive van den Assistent-Resi-
dent voor de politie te Soerabaja, dd. 18 October 1853,
No. 5133/6 en eene missive van den Resident van Rem-
bang, dd. 22 November 1853, No. 4019 blijkt, dat er
alle reden bestaat om te veronderstellen, dat de ge-
daagde bij die gelegenheid is verdrinken.

Aangezien meer dan drie jaren zijn verlopen sedert

zonder van Indië ben."

Antonio knielde neder, om de voeten van den graaf
te kussen. Ino boog zich over de hem toegereikte
hand, maar terwijl hij die knuste, viel een brandende
straal op deze hand, die de zijne drukte.

Van dit uur af heerschte leven en vrolijkheid aan
boord. De graaf liet wijn en vruchten onder de ma-
krozen ronddeelen, en de kapitein maakte met dertig
kanonschoten aan den oceaan bekend, dat zich een koning
aan boord van den "Pilot" bevond.

Het schip wierp naauwelijks voor Madras het anker,
of de mare van de aankomst van den portugeschen
koning verbreide zich met verbazende snelheid
door de stad en deed oud en jong naar het strand
stroomen, om deze voor geheel Indië zoo gewichtige
persoonlijke met eigen oogen te zien. Zoude de graaf
de Sarjedo dus den oever betrad, werd hij met dui-
zendstemmig gejuich ontvangen en lieten alle schepen
te zijner eere hunne vlaggen waaijen.

Het is waar, hij kwam in zeer nederigen staat, hij
had slechts weinig begaafte en twee paardjes maakten
zijn gansche gevolg uit, maar men wist immers dat
hij, om zoo schielijk mogelijk naar Indië te komen,
van alle praal had afgezien en incognito afgeleid was.
Deze omstandigheid pleitte niet alleen voor zijn karakter
en voor zijn ijver, maar zij verleende buitendien ook aan
de Engelschen het voordeel van mogelijk den portuge-

gemelde ramp heeft plaats gehad, zonder dat er berigt
is ingekomen van het aanwezen of van het overlijden
van den gedaagde, (art. 467 Burgelijk Wetboek en Staats-
blad 1856, No. 82).

Aangezien de eischeresse belang heeft, dat in dezen
stand van zaken bij geregtelijk gewijde het vermoede-
lijk overlijden van den gedaagde worden uitgesproken.

Zich mitsdien aan gemelden Raad, hetzij in persoon,
hetzij door iemand van zijnerwege van zijn aanwezen
te doen blijken, onder aanzegging dat ingeval noch de
gedaagde, noch iemand van zijnerwege op deze dag-
vaarding mogt opkomen en alzoo niet behoorlijk van
zijn aanwezen mogt blijken, door de eischeresse zal
worden geconcludeerd, dat haar daarvan zal worden
verleend acte en tevens verlot tot het doen eener der-
gelijke dagvaarding.

En heb ik deurwaarder exploit doende afschrift ge-
laten als b ven.

(w. g.) Am. PIJL.

Gezien en afschrift overgenomen:

De Officier van Justitie bij den

Raad van Justitie te Samarang,

(w. g.) A. M. FOKKER.

Voor copij conform:

J. P. VAN OSSENBRUGGEN.

2499)

Ontvangen:

HOLLANDSCHE CONFITUREN

voor Confituurtaarten,

benevens

Koek en Allerhande in soorten.

2521)

CHAMA EN Co.

Weder Ontvangen:

KLEINE KOPEREN DISTELEERTOESTELLEN
met toebehooren.

VERSCH HOMBURGERWATER
in flesschen en kruiken.

ALCOHOLOMETERS

van *Richter en Frailes.*

Rijswijk's Apotheek,

W. SPECHT GRIJP.

(2514)

Van Londen ontvangen:

Een factuur

KROONLAMPEN,

van prima kwaliteit en nieuwe modellen,

als:

KROONEN

met 2, 3, 4, 5 en 6 lichten, voorst:

Hang- en Kantoor Lampen en Hangstolpen.

(2480)

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

Vins de Barriques 1ers crus.

Chez

(2469)

L. PLATON & Co.

ASPHALT VILT, VILT SPIJKERS,
Liquide Compositie voor permanen-
te bestrijking van dakgooten,
SINGAPORE PLANKEN.

2475)

ABEELFN, DENNISON EN Co.

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van
TJILATJAP naar BATAVIA bestemd,
wordt **f 100.**— vracht aangeboden, tot den overvoer
eener **Scheepsboot** met toebehooren.

Adres

(2466)

KRUIJMEL te Batavia.

schen vicekoning, voordat hij de grens van Goa bereikte,
door beleefdheden en dienstbetooningen voor hunne
belangen te winnen en eene begunstiging van den
britschen handel in portugeesch Indë uit te werken.

Zij poogden dus den graaf de Sarjedo door geschen-
ken te winnen, en tot hunne groote voldoening wees
hij die niet van de hand. Voor hunne prachtige bil-
lantien gaf hij hun schitterende beloften, voor hunne
kostbare, met goudstukken gevulde vazen zeide hij hun
zijne voortdurende gunst toe, en toen zij hem bij
wijze van leening een half miljoen livres aanboden,
om met den zijn rang betamenden luister te kunnen
optreden, nam hij dit aanbod aan, zich voor deze
dienst tot alle mogelijke wederdiensten bereid verkla-
rende. De engelsche handelscompagnie juichte van ver-
rukking, toen de graaf haar half miljoen had aange-
nomen, want d't half miljoen moest haar duizend-
voudige renten opbrengen en verzeekerde voor eene
reeks van jaren het overwigt van den britschen handel
boven dien van alle andere natien.

(Wordt vervolgd.)

HAANTJES BIER

Pas ontvangen,

bij

(2479)

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

EENE DAME

sedert twee jaren als **Secondante** werkzaam opeene
der voornaamste Instituten voor Jonge Juffrouwen te
Batavia, wenscht zich gaarne geplaatst te zien als

GOVERNANTE.

Behalve in de vakken van het lager onderwijs is zij
geëxamineerd in de Hollandsehe, Fransche, Engelsche
en Hoogduitsche talen en onderwijst alles wat tot eene
beschaafde opvoeding behoort.

Adres Letter A. bij de Boekhandelaars

2517)

G. KOLFF & Co.

Gevraagd:

AANDEELN NED. IND. ESCOMPTO
MAATSCHAPPIJ,

Adres

(2496)

Gebrs. ROSELJE EN Co.

Wordt ter overname aangeboden,
eene

DAG- EN KOSTSCHOOL

met meubilair en toebehooren.

Adres met *franco* brieven onder Lett. L bij
de Boekhandelaren.

(2505)

DE GROOT, KOLFF & Co.

TE KOOP:
METSELSTEENEN,

1e. kwaliteit.

Adres:

(2467)

VERPLOEGH CHASSÉ.

Bazaar Baroe, Schuins tegenover de Schouwoning.

UIT DE HAND TE KOOP

EEN STUK TJIN EN ZAAILAND.

bebouwd met een Bamboezen **Huis** en
dito Bijgebouwen, genaamd **Pondok Pi-**
nana, aangenaamst gelegen aan de Wes-
ter Weg naar Buitenzorg, bij de 10de Paal beplant
met Vruchtboomen en circa 3000 **VANILLE** planten.

(2478)

ABEELLEN, DENNISON EN Co.

TE KOOP EEN AANDEEL
in eene winstgevende zaak.

Adres Bureau *Java-Bode.*

(2493)

KAMERS TE HUUR

Hoek Secretarielaan en Rijswijk.

(2468)

Mevrouw DE LOUPER, BRANDT.

TE HUUR om dadelijk te aan-
vaarden, een goed **Huis**, gelegen op
Weltevreden, voorzien van flinke bijgebouwen en
stalling voor zes paarden; huurprijs **f 120.**—

Adres

(2498)

LANGE & Co.

BEKENDMAKING.

Met wijziging van Art. 5 van het Reglement
van het

TJUNIA VEER te BATAVIA,

wordt aan belanghebbende bekend gemaakt, dat
door de uitbreiding van het *Veer* tot op 1800
koujangs Laadruimte, de prijs, naar en van de
reede voor een *Tjunia*, alsnu is gesteld per *koujang*,
op een *gulden en zeventig cents zilver*, en naar
of van de Buiten reede, of *Onrust* als boven,
doch met 25 percent verhooging.

Voor Vracht naar Tanara, per *koujang*.

Vier Guldens en Vijftig Cents Zilver.

Voor Vracht naar Bantam, per *koujang*.

Zes Guldens Zilver.

Voor Vracht naar Bekassie, per *koujang*.

Vijf Guldens Zilver.

Voor Vracht naar Pakkies, per *koujang*.

Vijf Guldens Zilver.

Voor Vracht naar Moeara Gembong, per

koujang, Vier Guldens en Vijftig Cents Zilver.

Voor Zand, Ballast van de *Eilanden*, per

koujang, Drie Guldens Zilver.

In te gaan met 1 September 1854.

(2500)

J. M. KRAUPE

SUIKER-FABRIKANTEN EN ANDEREN.
GEORGE FLETCHER,
 Machinist en Fabrikant van Suikermolens,
 te Farnham Place, Gravel Lane, Southwark, London,
 Neemt hiermede de vrijheid verbiediglyk de aan-
 wijk van heeren Landeigenaren, hunne Gemagtigden
 of Administrateurs, en van al degenen, die in eenig
 opzigt met de **SUIKERBEREIDING** in verband staan,
 te vestigen op de groote kracht zijner
STOOMMACHINES en **SUIKERMOLENS**,
SAPPOMPEN, **CYLINDERS**, **STOOMKETELS**
 van allerhande soort,

TOEBEHOR voor MOLENS en RADEREN.
 en op hunne voortreffelijkheid boven die, welke over
 het algemeen gebruikt worden, en hoofdzakelijk op
 zijnen

Zwaren Vertraagden Suikermolen
 "die in staat is tusschen de 65 en 70 pCt.
 Sap uit het Suikerriet te trekken,"
 van welken molen hij de eenige uitvinder is; hebbende
 hij denzelven in 1837 op het eiland **Cuba** ingevoerd,
 sedert wanneer dezelve op alle **Britsche, Deensche,**
Spaansche en **Portugeesche Bezittingen** in
 algemeenen afstek is geweest, en steeds de grootste
 voldoening heeft gegeven.

G. F. die veeljarige practische ondervinding in het
 van **MACHINERIEN** voor **SUIKER-ETABLISSE-**
MENTEN heeft, geeft de verzekering, dat alle orders,
 waarmede men hem zoude willen vereeren, op eene
 kunstmatige en keurige wijze zullen uitgevoerd worden.
G. F. maakt hierbij de opmerking, dat zijne Machi-
 neriën, wel is waar, op het eerste gezigt, niet goed-
 koop mogen voorkomen; maar, wanneer kracht, gewicht
 en hoedanigheid van het werk in aanmerking worden
 genomen, zal de prijs per ton goedkoopere gevonden
 worden dan van eenigen anderen maker, en hij voegt
 hierbij verder, dat al degenen, die eenige praktische
 ondervinding in Machineriën voor Suiker-Fabrieken
 hebben gehad, wel bewust zijn, dat dikwijls groote
 moeilijkheden en zware verliezen ontstaan zijn uit
 het aanwenden van goedkope en slechte Machineriën.
 Daar van daan de wenschelijkheid om sterke, doeltref-
 fende en zeer geschikte Machineriën te hebben, zoo als
G. F. gewoon is aan zijne veelvuldige vrienden in de
 bovengenoemde plaatsen te leveren. Ten slotte, oor-
 deelt **G. F.** het hier, om de belangrijkheid van het
 onderwerp eene geschikte plaats bekend te stellen, dat
 hij het zich tot eenen algemeenen regel gemaakt heeft,
 om alles in zijne fabriek af te werken, zoodat er niets
 meer overblijft dan de stukken in elkander te zetten.
 Londen, 1 April 1839. (2509)

HOLLOWAY ZALF EN PILLEN.
 Een Officier in Indië vermeldt, dat gedurende de
 laatste winter, hij dikwerf in staat was de elende der
 arme getrouwe Indianen te verligten door hun deze
 medicijnen, immer zijn reisgezeld, te geven. Deze lieden
 reisden naderhand honderde mijlen om hunne geheele
 wonden te vertoonen en den zegen van hunnen God
 over hunnen weldoener af te smeeken.
 In het bezit van deze Geneesmiddelen is iedereen zijn
 eigen Dokter. Dezelfde Officier zegt dat in het Oosten
 niemand ooit zonder dezelve behoort te zijn. In China,
 Java en het gansche Oosten worden deze medicijnen
 veel gebruikt en grootelijks geacht; in Java inderdaad
 wordt een geschenk van eene doos met Holloway's
 Zalf en Pillen als eene hoogst kostbare gift beschouwt.
 De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:
 Doosjes pillen à f 1.— f 3.— f 5.—
 Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—
 Te Batavia bij **S. B. van Kleeff & Co.**
 • Binjomaas • M. S. Cherman.
 • Poerworedjo • F. Neumann.
 • Soeracarta • W. Veldman.
 • Djoejocarta • Buijn & Co.
 • Salatiga • F. Kruthoffer.
 • Tagal • Wed. Dort.
 • Cheribon • W. Galistan.
 • Cheribon • M. Blok.
 • Samarang • H. L. de Lyon, de Groot, Kolff
 & Co. en bij
 de hoofdagenten. Soesman & Co. (2511)

Bij G. KOLFF en Co., te Batavia,
 zijn te bekomen:
ROZEN en DOORNEN: Eerste gedichten van J.
 H. van Roijen.
LAMMERS van TOORENBURG: Vragen en ant-
 woorden over de Bijbelsche Geschiedenis. (2488)

Bij G. KOLFF en Co., te Batavia,
 staat de intekening open op
FASTES MILITAIRES
 DES
Indes-Orientales Néerlandaises,
 PAR
A. J. A. GERLACH,
Capitaine d'artillerie au service de S. M. le
Roi des Pays-Bas.
 Un volume grand royal; orné d'un frontispice
DES PORTRAITS, DES PLANS ET DES CARTES.
 Prix f 10.—
 Dit belangrijk werk uitgeven onder bescherming van
 H. H. Ex. den Minister van koloniën en Oorlog is zeer
 vereerd met de Intekening Z. Ex. den Luitenant Ge-
 neraal Kommandant en vele officieren van het Indische
 Leger, welks behoeften hier in het licht worden
 gesteld. (2515)

Ontvangen:
 EENE COLLECTIE GRAVURES
 naar de
Schilderijen van
ARY SCHEFFER.
 Afzonderlijk verkrijgbaar.
 H. M. VAN DORP.
 BATAVIA, 1839. (2520)

Per Mail ontvangen:
 Intekenlijst op het werk:
KOLONIALE DEBATTEN in de beide kamers.
 der Staten-Generaal over 1814—1865.
Voor Noord Hollanders.
 Het kanaal van Holland op zijn smalst,
 uitspanperspectief in kleuren druk, fraai co per post f 2.50
 te Batavia bij
 (2489) **G. KOLFF en Co**

VAN DE THANS TREKKENDE
239ste NEDERLANDSCHE
STAATS-LOTERIJ.
 Zijn te bekomen:
 Heele Loten . ad. f 100.—
 Halve " . . . " 50.—
 Vijfde " . . . " 20.—
 te Batavia bij **G. Kolff en Co.**
 „ Samarang bij de **Groot Kolff en Co.**
 (2516)

STOOMBOOT OENARANG.
 Het vertrek dezer boot naar
SAMARANG EN SOERABAIJA,
 gedurende de maand Augustus,
 is geregeld als volgt:
 Van SOERABAIJA den 14^{den} en van SA-
 MARANG den 16^{den} naar BATAVIA.
 Van BATAVIA den 21sten en van SAMA-
 RANG den 24sten naar SOERABAIJA.
 Van SOERABAIJA den 28sten en van SA-
 MARANG den 30sten naar BATAVIA.
 Informatiën bij
 de Agenten,
 (2510) **LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.**

Het Stoomschip
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
 Kapitein **E. Lewis,**
 vertrekt Zondag 14 dezer naar **Samarang en Soe-**
rabaija,
 infchtigen bij
 de Directeuren
 (2484) **MACLAINE, WATSON & Co.**

STOOMBOOT SAMARANG PACKET
 Het vertrek van de Stoomboot **Samarang**
Packet naar **Samarang**, is bepaald op den 12den
 Augustus.
 de Agenten
 (2485) **LEVERT & Co.**

Vracht en Passage naar
Soerabaija en Macassar direct,
 aangeboden per Nederlandsch Indisch schip
L'ESPÉRANCE,
 Kapt. **VAN EUTERE,**
 om binnen weinige dagen te vertrekken.
 Adres
 de Agenten,
 (2464) **JACOMETTI EN Co.**

Passage naar Nederland
 wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. fregat
 schip
ELISABETH EN ANTOINETTA,
 Kapt. **W. A. Bestier,**
 Deze bodem heeft uitmuntende inrigtingen en vaart
 eenen geëxamineerden scheepsdoctor.
 Nadere informatiën zijn te bekomen alhier te Sa-
 marang en te Soerabaija
 bij
 de Agenten
 (2470) **B. KOPERSMIT & Co.**

Passage naar Nederland
 Het snelzeilend, voor den overvoer van
 Passagiers bijzonder goed ingerigt
Campagne Schip
LANDBOUW,
 Kapitein **P. A. KLEIJNENBERG.**
 Zal omstreeks half September van **Samarang**
 over **Batavia** naar **Amsterdam** vertrekken; hi
 zelve voert eenen bekwaamen Scheepsdoctor, en is
 allen opzigt als eene gunstige gelegenheid aan te
 velen.
 Voor nadere informatiën vervoeg men zich
 Samarang bij de Heeren **Dorrepaul en Co.,** en hi
 bij
 de Agenten,
 (2512) **J. CEZARD EN Co.**

Passage naar Nederland
 Wordt aangeboden met het Snelzeilend
 Nederlandsch Barkschip
BELLATRIX,
 kapitein **A. P. SANDBERG.**
 Zullende in de eerste helft van September, van **Sama-**
rang via Batavia naar Nederland vertrekke
 Dit om deszelfs snelle reizen, gunstig bekende Sch
 is voor den overvoer van Passagiers bijzonder aan
 bevelen, en voert eenen bekwaamen Scheeps **Dokter**
 Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Heere
Dorrepaul en Co. te Samarang, en hier bij
 de Agenten,
 (2513) **J. Cezard en Co.**

Benoemingen.
 Gelijk bekend is, was de hoofdstad van Ned. Indi
 sinds vele maanden, van een eersten stadsgeneesheer
 verstoken en kwam de drukke dienst geheel op d
 reeds zwaar genoeg beladen schouderen der beide ander
 stadsgeneesheeren neder. Dikwijls hebben wij daarove
 in ons blad gedoleerd. De reden tot de niet vervul
 ling der, door het vertrek van Dr. Eisinger open ge
 vallen, plaats was de concurrentie, die daarvoor beston
 terwijl zich onder de bejaagrs van den post ook b
 vond een vroegere, thans, buiten betrekking zijnde
 tweede stadsgeneesheer te Batavia, die vermeend
 daarop aanspraak te kunnen maken.
 Deze echter miste den, bij de reglementaire bepali
 gen gevorderden, graad van Medicinæ Doctor en, d
 dit te verhelpen, werd van hier aan **Z. M. den Konin**
 voorgesteld, van die wetsbepaling ten zijnen favo
 dispensatie te verleenen.
 De beide effectieve geneesheeren te Batavia, welke die
 gevorderden graad bezitten, achtten zich en, onzes
 ziens geheel te regt, door die voordragt tot dispensatie g
 krenkt en legden, van hunne zijde, hun bedenkinge
 daartegen aan het opperbestuur in Nederland bloot.
 Het verheugde ons te vernemen, dat met deze mail hie
 het berigt was aangekomen, dat **Z. M.** geweigerd heeft, i
 de voorgestelde dispensatie te treden, zoodat wij alsm
 kunnen verwachten, tot groot gerief van Batavia's in
 gezetenen, weldra weder het bepaalde getal genees
 heeren op Batavia werkzaam gesteld te zien.
 Wij bekenen volgaarne, dat zoo iemand, dan voor
 zeker de thans in zijne verwachtingen zich teleur ge
 steld ziende vroegere tweede stadsgeneesheer eene dis
 pensatie was waardig geweest, maar wij herhalen het
 geen wij reeds vroeger schreven, dat de wet, hoe hard
 dan soms ook voor sommige individuen, gehandhaaf
 moet blijven, ten einde geene speelruimte voor gunst-
 bewijzen te verleenen en de wettelijke bepalingen to
 een wassen neus te kunnen maken.
 Doet ons dus de regtvaardigheid van het opperbe-
 stuur in Nederland in dit opzigt genoeg, aan de an-
 dere zijde bragt de mail ook weder eene benoeming
 aan, die ons diep gegrield heeft. Wij bedoelen de be-
 noeming van den heer **J. A. baron Taets van Ameron-**
gen, commies bij den Raad van State, tot Oost-Indisch
 ambtenaar der 1ste klasse. Bij de bekendmaking van
 het onlangs uitgevaardigd Koninklijk besluit omtrent
 de Delftsche School, zeiden wij reeds in ons Nummer
 van 25 Junij, dat het ons voorkwam, dat dit besluit
 aanleiding tot gunstbewijzen zoude verleenen en zie,
 vóórt ons artikel geschreven was, waren die on-
 heilsPELLende woorden reeds door die in Nederland
 plaats gevonden hebbende benoeming, die, naar wij
 vernemen, door nog meerdere staat gevolgd te worden;
 bewaarheid. Wij kennen den heer Taets van Amerongen
 niet en het is ons dus ook onbekend, of buitengewo-
 ne kundigheden als aanleiding tot die gunst moeten
 gezocht worden. Hard is het echter voor de Oost-Indische
 ambtenaren zich telkens door zoodanige benoemingen
 voor het hoofd gestooten en hunne verdiensten miskend
 en achtergesteld te zien.
 Nog lag de benoeming van den heer **mr. Pels Rijken**
 versch in het geheugen en thans wordt weder eene
 nieuwe grievige toegebragt.
 En, vragen wij bescheiden, hoe zal nu immer de
 commissie, met het afnemen der examina te Delft be-
 last, het billijker wijze over zich kunnen verkrijgen, een
 aspirant tot het radicaal van ambtenaar voor Oost-
 Indië af te wijzen, daar het opperbestuur, door zooda-
 nige benoemingen, zelf toont, dat de Delftsche school
 ten minste het studeren daaraan, ten eenenmale over-
 bodig is? (Redactie.)

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Woensdag 10 Augustus 1859, No. 64.

KLACHTEN.

Men klaagt over den zeer slachten staat, waarin de Gouvernements karbouwen in de afdeling Buitenzorg verkeerden, die voor het transport der rijtuigen bergwaarts aan den weg gestationeerd zijn.

Vele reizigers ondervinden groote teleurstelling in hunne reizen naar Tjandjoer en blijven uren langer onderweg, dan vroeger het geval was. Slechts één middel (en dit is nog niet altijd aanwezig) bestaat, om in dit ongemak te voorzien, te weten: het huren van particuliere karbouwen, doch niet ieders beurs is groot, die vrij kostbare uitgave te doen. Wij hopen, dat deze opmerking genoegzaam moge wezen, om hierin verandering te doen bewerkstelligen.

Ook klaagt men, dat de uitvoer van paarden uit de Preanger-Regentschappen, door het bestuur van dat gewest, bemoeijelikt en tegengegaan wordt. Velen, en wij met hen, zien daarin een inbreuk op den vrijen handel. Ons is geen van kracht zijnde wet bekend, waarbij die uitvoer verboden is. Wel weten wij, dat een vroeger resident der Preanger dien uitvoer verbood, maar wij betwijfelen het, of die hoofdambtenaar daartoe magt bezat, diergelijke bepalingen te maken en, zonder wettelijke afkondiging, te handhaven. Moge de regering spoedig aan dit misbruik een eindmaken of wel wettelijke bepalingen omtrent dien uitvoer daartstellen, opdat de ingezetenen niet in dit opzicht aan willekeurige verordeningen bloot gesteld mogen zijn.

(Redactie.)

BATAVIA.

Men schrijft ons het volgende van Benkoelen: Met de laatste Boot vertrok van hier de offic. van gezondheid 2de kl. J. M. C. E. Le Rutte, belast met de Civ. en Mil. Geneeskundige dienst dezer Adsisistent-Residentie.

De vele en belangelooze diensten, die deze geneesheer in zijn uitgestrekte werkkring aan rijk en arm heeft bewezen, zullen wij steeds op hoogen prijs stellen, en innig leed heeft het ons gedaan, dat het Gouvernement niet heeft kunnen treden in het verzoek, dat der regering is aangeboden geworden, om dien officier van gezondheid te Benkoelen te laten.

De schitterende afscheidsparij, hem door de ingezetenen van Benkoelen aangeboden, duurde tot in den morgenstond; gulle vriendschap en hartelijkheid blonken hierbij uit, en de wensch, dat het hem te Batavia of elders steeds wel moge gaan, was zeker door allen van harte gemeend.

Ja, dat het hem wel moge gaan, die zoo menigmaal hulp en troost heeft verleend, waar alle hoop vervlogen was! Hij houde zich van overtuigd, dat Hij nimmer zal vergeten worden.

Benkoelens Ingezeten.

Particuliere berichten van Macassar vermelden, dat een gezelschap van Boni op reis was, om vredesonderhandelingen aan te knopen, daar hun toestand niet langer houdbaar was.

De tijdingen omtrent de gezondheid onzer troepen te Badjoa zijn voortdurend ongunstig. Verscheiden officieren en manschappen zijn wegens ziekte weder verwoerd.

Men verzekert, dat het civiel en militair bestuur van Celebes weder vereenigd zal worden onder een militair hoofd.

Batavia. Aangaande de reis van den Gouverneur-Generaal over een gedeelte van Java en Madura, kunnen wij, ten gevolge op het voorkomende in de Javasche Courant van 3 dezer no. 62, het volgende mededeelen.

Na op den 29sten Julij te Soerabaja publieke audientie te hebben verleend aan ambtenaren, militairen en verdere ingezetenen, verliet Zijne Excellentie op den volgende dag die stad en begaf zich met het particulier stoombootje Grisse naar Kamal, alwaar Zijne Excellentie in den loop van den morgen debarkeerde en terstond de reis voortzette naar Bangkalang. Aldaar was de kraton van den Panumbahan tot ontvangst van Zijne Excellentie in gereedheid gebracht.

Den volgende morgen vertrok de Gouverneur-Generaal naar Pamakasan en verleende aldaar op den 1sten Augustus publieke audientie.

Onderweg en juist toen Zijne Excellentie het poststation Derma-Tandjong was doorgereeden, brak eensklaps een hevige brand in dat gebouw uit, die zich aan de omliggende kampong mededeelde. Aangewakkerd door een sterken wind, waren in korten tijd ongeveer 200 bamboezen woningen in de asch gelegd, en hadden eenige postpaarden het leven verloren. — Menschenlevens zijn niet te betreuren geweest.

Gedurende de maand Junij jl. is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 537,674.417.

De ontvangst over de eerste zes maanden van 1859 bedraagt f 3,862,197.54

Hieronder is echter begrepen:

Aan fictieve regten op Gouvernements producten f 709,941.82

Aan terugbetaalde regten 53,271.62

765,213.24

Zaivere ontvangst f 3,098,984.10

Gedurende de maand Junij 1859 is minder ontvangen dan gedurende die maand

in 1857 f 262,938.49.

in 1858 f 223,486.77.

Den 23sten Julij 1859 zijn alhier bij publieke veiling verkocht 89¹/₂ realen stofsoud, afkomstig van Bandjermassing, tegen den gemiddelden prijs van f 35.60 per real.

Deze prijs is f 3.05 minder per real, dan bij de laatste veiling verkregen werd.

Pekalongan. — In den ochtend van den 2den Augustus jl., omstreeks 3 uur, heeft de Javaan Todrono, afkomstig van Soerakarta, die zich te Pekalongan tijdelijk ophield als koeli van een rondreizenden Indlandschen handelaar, in de woning, waar hij vernachtte, amok gemaakt, en vijf personen, waaronder drie gevaarlijk, verwond, waarna hij, gewapend met een lans, twee klewangs en een kris, zich in het huis heeft versperd, en alle pogingen van de politie om daar binnen te dringen en hem te vatten, gewapend, met woede afkeerde.

Eerst tegen zeven uren is het door doeltreffende maatregelen van het bestuur gelukt, hem na hevigen tegenstand levend en ongedeerd te arresteren.

In de gevangenis overgebracht, is het, na gehouden onderzoek, niet gebleken, dat er eenige aanleidende oorzaak tot die gruweldaad heeft bestaan, en doet tot dus ver alles vermoeden, dat hij zulks in een vlaag van krankzinnigheid heeft gedaan, waaraan hij nog lijdende schijnt.

De gewonde personen zijn onder geneeskundige behandeling gesteld, en bevinden zich naar omstandigheden vrij wel, hoewel de hooge ouderdom van een grijsaard en zijne hoogbejaarde vrouw, in verband tot hunne belangrijke wonden, wel eenige vrees voor hun behoud doet koesteren.

Kadoe. — De Javaansche vrouw Embok Sedongso, in de dessa Semampiram, district Ngasinan, is in den avond van den 25sten Julij jl., befallen van drie kinderen van het mannelijke geslacht; terwyl eenigen tijd vroeger uit de Javaansche vrouw Towidjojo in de dessa Ngoemboelan, regentschap Temangong, mede drie kinderen, een van het mannelijke en twee van het vrouwelijke geslacht, zijn geboren.

Deze kinderen zijn allen in leven en zeer wel gevormd.

Palembang. In de laatste dagen der maand Julij zijn van Lahat en Padang (Marga Semidang) uit, eenige militaire excursiën in de Goemay Talang en Goemay Oloe gemaakt, ten einde te trachten Pirahoen in handen te krijgen en zijn ahang geheel te vernietigen. De talang Kepaljang, de schuilplaats van dien persoon, werd door de muitelingen verdedigd. Spoedig zijn zij echter op de vlucht gedreven, met achterlating van eenige wapens en andere goederen. Bij die gelegenheid zijn twee militairen, een pradjaoerit en twee koeli's licht gewond.

Uit de Kesam zijn de tijdingen geruststellend. Te Djambi was niets bijzonders voorgevallen.

— Uit de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo zijn tijdingen ontvangen, loopende tot den 29sten Julij 1859.

De krijgsvrijelingen hadden zich bepaald tot eenige verkenningen, welke tot eenige ontmoeting met een der zwerfende benden opstandelingen hebben geleid, waarbij hun weder eenige afbreuk is gedaan.

De commissie van bestuur was zeer bereidwillig in het opvolgen van bevelen, evenzoo de overige prins en de bevolking van Martapoera, echter heerschte daar nog geene bedrijvigheid.

Omtrent de verblijfplaats van pangeran Hidajat, die aan zijn heer het officieel voornemen om naar het hoofdkwartier af te komen, slechts een begin van uitvoering gaf, doch daarop weder teruggetrokken is, verkeerde men weder in onzekerheid. Maar regelen zijn genomen om hem langs vredelievenden weg tot terugkeer te overreden.

Te Pengaron, waarmede de gemeenschap voortdurend ongestoord blijft, sprak men van nog te verwachten aanvallen, die echter niet verwezentlijkt zijn geworden.

Met meer grond werd Poeloe Petak met een nieuwen aanval der Daijaks van Kabajah bedreigd geacht.

Over het geheel kwamen de verschillende berichten daarin overeen, dat de nog zwerfende benden gebrek aan levensmiddelen begonnen te ondervinden en zeer moeilijk waren te zamen te houden, vermits het grootste gedeelte door dwang genoodzaakt is mede te doen.

(Jav. Ct.)

Samarang 3 Aug. In den nacht van den 29 Julij ontstond er brand in dessa Klajajaran-lor, waarbij een 9tal huizen in de asch gelegd.

— In den nacht van den 3 dezer, geraakte weder in de dessa Megas (Randoesai) door onvoorzigtigheid huizen in brand, die insgelijks de prooi der vlammen werden.

Menschenlevens hebben deze ongelukken niet gekost.

— De inlanders Kromo, Goro en Sahit, afkomstig van Japara, alhier geweest zijnde om handel te drijven, hebben bij hun terugkeer het ongeluk gehad, dat de prauw, waarin zij zich bevonden, op de hoogte van Demak op 14 vadem diepte uit elkander sloeg. Door een visschersprauw, die hen bij tijds opnam, zijn zij van den dreigenden dood gered.

(Sam. Ct.)

Soerabaja, 3 Aug. Wij kunnen met genoegen den handelstand berichten, dat door den Directeur der producten en civiele magazijnen maatregelen zijn genomen voor de sneller verzending der mailpakketten langs den grooten weg van Batavia naar Soerabaja.

Zij zal alsnog plaats hebben door middel van expresselijk daartoe ingerichte brieven-postwagens, bespannen met vier of ook met zes paarden.

Tot meerdere bespoediging, zal bij aankomst van de mail te Batavia onmiddellijk een looper per estafette ter waarschuwing worden afgezonden, waarop de betroukkene postcommiesen zich moeten voorbereiden en op de poststations en overvaarten de paarden, buffels en middelen van overvaart gereed moeten worden gehouden, terwijl geene postpaarden, aan wie het ook zij, zullen worden verstrekt, dan nadat de mailwagen is doorgereeden.

Door dezen maatregel, dien wij niet genoeg kunnen prijzen, is het te verwachten, dat het traject tusschen Batavia en Soerabaya, zijnde 365 palen, in 73 uren zal worden afgelegd.

(Soer. Ct.)

Paseroean, 3 Aug. In den nacht van Zondag op Maandag, den 31sten Julij jl. is, op de hoogte van Melatten, residentie Paseroean, op één vaam water gezonken, eene prauw tjomprenge, gevoerd door Pa Sidin, komende van Gending, Probolinggo, zijnde bestemd naar Soerabaja; zij is geheel door de zee uit el-

kander geslagen, zoo dat nie's is kunnen gered worden dan eenige planken en ledige krandjags.

Dit vaartuig was beladen met 65 kannassers suiker en kon door ouderdom deze lading niet meer dragen, zoo dat reeds midden in zee de inhouten begonnen te breken, waarom de Joeragan zoo veel mogelijk naar den wal stuurde, ten einde alzo zijn leven te trachten te redden, hetgeen hem en zijn opvarenden ook door zwemmen gelukte, doch van de twee zich aan boord bevindende passagiers heeft er een, die zwaar ziek was, wel het strand bereikt, maar is onmiddellijk overleden.

(Pass. N. en Adv. bl.)

LAATSTE BERICHTEN.

Turijn, 27 Junij. De keizer heeft de volgende legerorder aan de armee, uit het hoofdkwartier te Cavriana, op den 25sten dezer, gerigt:

Soldaten!

De vijand dacht ons achter de Chiesa terug te werpen, maar hij is gedwongen geworden over de Mincio terug te trekken.

Gij hebt de eer van Frankrijk waardig verdedigd. De overwinning van Solferino overtreft de heroïerungen van Castiglione en Lonato. Gedurende twaalf uren hebt gij de pogingen van honderd-vijftig duizend man doorstaan. Uw vaart is niet bedwongen door de talrijke artillerie des vijands en de versterkte positiën, die hij over eene uitgestrektheid van drie mijlen bezette.

Het vaderland dankt u voor uw moed en uwe volharding; het betreurt den dood diergenen uwer, die roemrijk zijn gevallen.

Wij hebben drie vaandels en dertig kanonnen genomen en zes duizend krijgsgevangenen gemaakt.

Het Sardijnische leger heeft met dezelfde dapperheid tegen de overmagt gestreden, het heeft zich waardig getoond, u ter zijde te staan.

Het bloed, op dezen dag vergoten, zal niet onvruchtbaar zijn voor Frankrijks roem en het welzijn der volkeren.

NAPOLEON.

— De Heer de Cavour is heden avond alhier van Cavriana aangekomen.

Parijs, 27 Junij. Een depeche van Cavriana zegt, dat de keizer op den 24sten onafgebroken in het vutur geweest is.

Majoor Larrey, die den keizer vergezelde, werd een paard onder het lijf gedood.

Het gevaar, dat de keizer liep, voegt de dépêche er bij, verhoogde nog de geestdrift onzer soldaten.

Bern, 27 Junij. Een detachement Alpenjagers, onder bevel van majoor Medici, heeft de passage van Tonala bezet, tusschen de vallei van Canonica en Tyrol.

Weenen, 27 Junij. De Correspondance Autrichienne berigt, dat keizer Frans Joseph, uithoofde van gewichtige regeringszaken, weldra naar Weenen zal terugkeeren. Het bevel over 't leger, dat nieuwe veldslagen wacht, zal aan veldmaarschalk Hess worden opgedragen.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.

(Vervolg.)

De Maatschappij der Nederlandsche letterkunde gaf deze dagen ook weer een bewijs van leven; zij hield te Leiden hare 29ste jaarlyche vergadering, onder voorzitterschap van den hoogleraar M. de Vries. Daarin werden de volgende prijsvragen uitgeschreven uit de vakken van geschied- en oudheidkunde.

I. Eene geschiedenis van den oorsprong, den voortgang en de ontwikkeling van kennis en wetenschap in Noord-Nederland, tot op het einde der 15de eeuw.

II. Eene breedeneerde bibliographie der Noord-Nederlandsche kronijken, tot op het jaar 1553, vooral met betrekking tot hare vrouwen en onderlinge verwantschap. (Behoudens eenige wijziging in de redactie.)

Tot leden der Maatschappij werden benoemd, uit Nederland: de heeren H. van Beek Vollenhoven, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, curator van het athenaeum te Amsterdam; D. Buddingh, leeraar bij de kon. akademie te Delft; H. Frijlink, boekhandelaar te Amsterdam; Mr. L. Oldenhuis Gratama, lid der arr. regth. te Assen, Jhr. J. P. Cornets de Groot van Krijenburg, te 's Gravenhage; Mr. J. A. Kluppel, voorzitter der arr. regth. te Alkmaar; Mr. J. G. S. Koning, notaris te Wedde; Egb. van der Maaten, te Elburg; Mr. A. A. J. Meyliuk, te 's Gravenhage; P. N. Muller, koopman, te Amsterdam; Dr. W. G. Plugers, eerste bibliothecaris der Leidsche hoogeschool, te Leiden; E. W. de Rooy, te 's Gravenhage; Mr. G. A. Yssel de Schep- per, notaris, te Olst; U. G. Schilthuis Jz., te Groningen; Jhr. J. P. Six van Hillegom, te Amsterdam; Dr. W. C. H. Staring, te Haarlem; Mr. Is. Telting, advocaat, te Leenwarden.

Uit de kolonien van den Staat, alsmede uit het buitenland: de heeren Mr. J. A. van der Chijs, te Batavia; Fr. W. Ebeling, te Dessau; R. H. Th. Friederich, lid der directie en adj.-bibliothecaris van het Bat. gen. voor. k. en w., te Batavia; Alexander Henne, secretaris der akademie des Beaux-Arts, te Brussel; Dr. W. L. Holland, hoogleraar te Tubingen; Dr. E. Kausler, koninklijk archivarius, te Stuttgart; D. Adelbert von Keller, hoogleraar en rector magnificus, te Tubingen; Mr. H. D. Levyssohn Norman, te Batavia; Charles Pieters te Gent; A. Wauters, te Brussel.

De heer R. Fruin, tusschentijds tot medebestuurder benoemd, werd door de vergadering in die betrekking bevestigd. Tot nieuwen bestuurder werd in plaats van den heer M. de Vries, die volgens de wet afreden moest, benoemd de heer A. Kuenen.

Ook in het alhier gevestigde »Indisch Genootschap» had in zijne laatste algemeene vergadering eene verandering van bestuur plaats. Volgens den rooster moesten als leden van het bestuur aftreden de heeren J. P. Canter Visscher, D. van Aalst, J. A. de Fremery en H. van Rijkevorsel. Terwijl de twee eersten werden herkozen, werden de twee laatsten vervangen door de heeren Dr. J. Selliger en H. J. Bool, beiden te 's Gravenhage, aan welken laatsten later de betrekking van secretaris werd opgedragen.

Leven — en niet weinig ook — maakt nu, en dat ook de jeugd, die aan de koninklijke militaire akademie te Breda studeert. Ik denk er aan, omdat de minister voor de kadets ophanden is en, indien de minister van

oorlog zijn besluit niet intrekt, dan 65 kadets, allen van het tweede studiejaar, dezen keer hun Diuix pënates niet zullen gaan zien. Dit is de staart van het muise der ongeregelde heden, ten vorigen jare door die van genoemd studiejaar bedreven. Is dit jaar de orde aan de akademie beter geweest, dit is het geval niet met den uitslag van het examen, hetwelk niet zulke gunstige resultaten heeft opgeleverd als in het vorige jaar. Toen werden namelijk allen van het 4de of laatste studiejaar tot den rang van tweede luitenant bevorderd en thans zijn er daarvan een tweetal uitgesloten, terwijl ook van het 3de studiejaar vier kadets geene genoegzame vorderingen hebben gemaakt, om na de vacantie in het vierde studiejaar over te gaan.

Soort zoekt soort schijnt de leus mijner verbeelding te zijn, want eensklaps denk ik aan de studenten der Delftsche akademie; en 't is goed ook, daar ik noodzakelijk van hen moet gewagen. Vooreerst moet ik u melden, dat onder hen het plan bestaat, om een leesmuseum op te rigten; dat er uit hun midden reeds eene commissie, belast met de daarstelling er van, gekozen is, en dat die commissie, na intekeningslijsten bij de studenten te hebben doen circuleren, ook bij de ingezetenen van Delft medewerking verzoekt. Naar ik hoor, zou dit leesmuseum zich geheel en al op Indisch terrein bewegen en daarom juist in eene stad als Delft geheel te huis behooren. Zij, die aan de akademie hunne opleiding ontvangen, gevoelen sinds lang groote behoefte aan dergelijke inrigting. Zij is ongetwijfeld wenschelijk en daarom hoop ik, dat eene bijzondere belangstelling haar deel zal zijn.

Omtrent die studenten moet ik u verder nog dit melden. Ik heb namelijk met hen, die reeds vroeger aan eene van onze hoogescholen (we hebben er niet minder dan drie voor ons kleine rijkje) promoveerden en thans te Delft voor Oost-Indisch ambtenaar studeren, bepaald medelijden. Waarom, vraagt ge misschien; welnu, ik heb niet minder redenen daarvoor, dan de welbekende burgemeester had, om Napoleon den eerste niet met kanongebulder in te laten. Maar even als Napoleon hem van de mededeeling van alle verdere redenen verschoonde, toen hij eenmaal vernomen had, dat de gemeente niet eens een kanon bezat, hoop ik dat ook gij mij voor meer redenen zult excuseren, wanneer gij die enkele zult kennen, die mij thans dat medelijden inboezemt. Ik beklaag hen, omdat die Meesters studenten, of, zoo ge liever wilt die studenten Meesters, in de volgende week examen moeten doen, en dezer dagen zekere heer Jhr. Taets van Amerongen, commiss van staat bij den Raad van state tot Oost-Indisch ambtenaar eerste klasse is benoemd, ofschoon hij de Delftsche akademie niet bezocht en dus ook geen examen deed. Algemeen verwekt die benoeming hier groot misnoegen, omdat zij inderdaad tegenover alle studerende voor de Indische dienst eene onbillijkheid is. Van de 72 jongelieden, die dezer dagen examen hebben afgelegd, om aan de Koninklijke Akademie te Delft te worden toegelaten, hebben 48 dit met goed gevolg gedaan. De eindexamens voor civiel-ingenieurs zullen heden en morgen aan de Koninklijke Akademie aldaar plaats hebben. Negen jongelieden hebben zich tot het afleggen van dit examen aangemeld. De commissie, door den Minister van Binnenlandsche Zaken benoemd tot het afnemen van het examen der civiel-ingenieurs, bestaat uit de heeren F. W. Conrad, inspecteur van den waterstaat, voorzitter; R. Lobatto, hoogleeraar, ondervoorzitter; J. A. Beijerinck, hoofd-ingenieur van den waterstaat; W. C. P. baron van Reede van Oudshoorn, hoofd-ingenieur van den waterstaat; J. F. Augier ingenieur van den waterstaat; W. N. Rose, bouwmeester der Lands gebouwen; A. C. Pierson, oud directeur van het fabriek-ambt te Amsterdam; D. J. Storm Ruysing, hoofd-ingenieur van den waterstaat; dr. W. L. Overduyn, hoogleeraar, J. E. ten Winkel en L. Cohen Stuart, leeraren aan de Akademie. De eind-examens voor O.I. ambtenaren der 1ste en 2de klasse zullen aanstaande Dingsdag aanvangen; 26 jongelieden hebben zich daartoe aangemeld, waarvan 15 voor de 1ste en 13 voor de 2de klasse. De commissie, benoemd tot het afnemen der eindexamens voor O. I. ambtenaren, bestaat uit de heeren: mr. C. Visscher, oud lid van den Raad van Nederl. Indië, voorzitter, dr. T. Roorda, hoogleeraar, onder-voorzitter; J. P. Delprat, generaal-majoor, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; J. G. A. Gallois, oud-resident te Rembang; P. Vreede Bik, oud-resident te Soerabaja; dr. P. J. Veth, hoogleeraar te Amsterdam; D. J. Storm Buysing, hoofd-ingenieur van den waterstaat; dr. J. Pijnappel, mr. S. Keyzer, dr. G. van Wieringhen Borski en dr. E. Mulder, leeraren aan de Akademie.

Behalve dit moet ik u nog enkele andere Indische nieuwtjes mededeelen. Een, dat u misschien langs geen anderen weg ter ooren komt, is, dat de „Wakzaamheid” — een struisvogelblad, dat hier te lande verschijnt — verzekert, dat het bericht uit de *Univers* overgenomen, volgens hetwelk de Regering aan de Jezuiten had toegestaan, eene zending in onze Oost-Indische bezittingen te vestigen, van allen grond ontbloot is. Zullen zij het land der zonne en het land der kleuren niet bezoeken, wie het wel zal doen, is de heer Mr. L. W. C. Keuchenius. Deze heer, onlangs door den heer London vervangen als waarnemend secretaris-generaal bij het Departement van kolonien, is benoemd tot lid van den Raad van Indië. Begint die Raad nu eindelijk eens wat meer voltallig te worden? Hier geloof men, dat hij veel gelijkt op het Limburgsch contingent, waaraan, bij onderzoek, meer dan de helft der troepen ontbrak.

Tot het Indisch gebied behoort mede het bericht dat, naar men zegt, Z. M. de Koning zijn landgoed Bronbeek, onder Arnhem, kosteloos zou hebben afgestaan tot de oprigting van een invalidenhuis voor Oost-Indische militairen; als ook eene gebeurtenis, welke dezer dagen in het scheikundig laboratorium te Utrecht plaats had. Aan Dr. L. Vlaanderen werd namelijk door hen, die zich gedurende de laatste jaren in zijne leiding en zijn vriendschappelijke omgang hebben mogen verheugen, een zilveren beker en een album aangeboden, ter herinnering aan de volharding en trouw, waarmede hij, gedurende veertien jaren als assistent aan het scheikundig laboratorium was werkzaam ge-

weest. De heer A. W. G. van Rieusdijk rigtte, uit naam der aanwezigen, het woord tot den heer Vlaanderen, en bedankte hem namens zijne mede-studenten voor de vele bewijzen van heuschheid en hartelijke welwillendheid, die zij steeds van hem mogten ondervinden; hij wenschte hem geluk bij de intrede van de nieuwe loopbaan, waartoe hij onlangs werd geroepen, als scheikundige voor de mineralogie in Ned. Indië.

De meer bepaald Nederlandsche nieuwsberigten zijn zeer vreedzaam en van geen groot belang. Oordeel naar de volgende.

Per bomschuit (als gij dezen term meer geschikt vindt voor een vaartuig, bestemd voor de Adriatische zee, dan voor een haringbuis, moet ge er maar wat anders van maken) „Adriana Wilhelmina,” stuurman Arie Meeuwenoord, reeders de heeren M. M. Teeuwisse en L. van der Lubbe, is den 13 dezer de eerste haring aangebragt. Deze roemvolle tak van nationale nijverheid is nu sedert een goed jaar geheel aan zich zelf overgelaten en 't gaat goed ook, al schijnen sommigen ook pogingen te doen, om onder 't officieel merk van Hollandschen haring nu en dan een Engelsch zootje naar den vreemde te verzenden. De gebruikelijke geschenken aan de leden van het koninklijke huis, aan de Ministers en hooge ambtenaren werden het eerst aangeboden. Ik ontving niets, en 't is misschien de eenige reden, waarom 't mij spijt niet tot de categorie van die personen te behooren. Wat er overschoot werd duur verkocht en ongetwijfeld hebben de belanghebbers daarbij goede zaken gedaan. Of deze echter te vergelijken zijn bij die van Charles Dickens en Thackeray, mag betwijfeld worden, daar de eerste voor zijn „*Little Dorrit*” een honorarium van niet minder dan 12,000 pond sterling heeft genoten, terwijl de laatste voor de copij zijner „*Virginians*” — volgens het oordeel der recensenten een meesterstuk, dat op het romantisch gebied onvergelykelyk is — een niet minder hoog honorarium heeft ontvaugen. (Wordt vervolgd.)

ENGELAND.

London, 24 Junij. Heden is bij lord Palmerston een ministerraad gehouden.

— Lord Palmerston heeft een adres aan de kiezers van Tiverton gerigt, waarin hij zegt, dat de regering er naar zal streven het land de weldaden van den vrede deelachtig te doen blijven en van elke gunstige gelegenheid partij zal trekken, welke zich zal aanbieden, om den zedelijken invloed van Engeland uit te oefenen, met het doel om mede te werken tot het herstel van den vrede op het vaste land van Europa. In dat adres zegt lord Palmerston verder, dat de regering zich ook zal bezig houden met de belangrijke kwestie van de verbetering der wetten, welke de volksvertegenwoordiging regelen, en dat hij hoopt deze kwestie zoodanig te kunnen behandelen, dat de instellingen van het land er door versterkt worden, door ze op uitgebreider en hechter grondslagen te plaatsen.

— Op de werven en in de arsenalen der regering blijft de grootste bedrijvigheid heerschen; nieuwe schepen worden op stapel gezet, de voltooiing van de in aanbouw zijnde bespoedigd, manschappen aangeworven, ammunitie en oorlogsmaterieel bij massa's vervaardigd, kortom alles aangewend, wat voor de verdediging des lands en het doen eerbiedigen van Englands neutraliteit dienstig kan worden geacht.

FRANKRIJK.

Te Parijs zal eerstdaags een werk het licht zien, getiteld: *Garibaldi*, geschreven door eene vrouw, mevr. Juliette la Messine. Aan de inleiding zijn de volgende regelen ontleend: „Welk een verheven en voortreffelijk schouwspel is dat ontwaken van Italië! Het sliep, het stierf weg, werd zelfs door velen beweend. Maar in de algemeene ontwikkeling van het menschedom komen tijdstippen van wedergeboorte voor, wanneer eene natie, die men uitgeput waande, plotseling weder beziel wordt en een eersten rang inneemt. Vaak komt ook uit de volksmassa een man te voorschijn, die, als verpersoonlijking van aller wenschen en vermogens, ze in handelingen herschept en aan de massa, welke hij medesleept, het bewustzijn mededeelt van zijne kracht, zijn plicht en zijn regt. Zóó waren de helden van het hedendaagsch Griekenland! Zóó was de groote Mannin, die twee jaar te vroeg stierf! Zóó was Kossuth! Zóó zullen weldra de bevrijders verschijnen der andere nationaliteiten, die nog onder vreemde overheersching zuchten! Zóó verschijnt ons thans Garibaldi! Is deze krachtige, hartstogtelijke individualiteit, zoo innig gehecht aan de zaak der onafhankelijkheid, niet de Italiaansche natie in één man vervat? In één man, die met een verhevene en onbedwingbare poging zich verheft, vast besloten al zijne vernederingen te wreken, al zijne vrijheden te heroveren?”

DUITSCHLAND.

Berlijn, 24 Junij. Het transporteren der troepen, door middel van spoorwegen, zou den 1 Julij een aanvang nemen. Daar evenwel de antwoorden der verschillende regeringen op de Pruisische voorstellen nog niet ontvaugen en ook de noodige schikkingen met de administratie der spoorwegen nog niet gemaakt zijn, scheen het geraden daarmede vooreerst nog geen begin te maken. Het gerucht als zou Beijeren het vervoer van troepen over zijn grondgebied geweigerd hebben, alvorens Pruisen opheldering betreffende zijne staatkunde gegeven had, wordt tegengesproken.

— Bij voortdurend is sprake van eene ophanden zijnde ministeriele wijziging.

— Onderscheidene generaals van Duitsehe bondstroepen bevinden zich in deze stad.

— Te Marktheidenfeld (aan den Mein, in Beijersche-Beneden-franken) liet een schoorsteenveger, J. Schlotbeek genaamd, 68 jaar oud, zijn zes-en-dertigste kind doopen. Hij had namelijk uit een eerste huwelijk 7, uit een tweede 11 en uit een derde 18 kinderen. Daaronder zijn 18 jongens en 18 meisjes.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 13 Junij. Het half-officiele blad bevat een artikel, waarin, met het oog op het door Denemarken te leveren Holstein-Lauenburgsch bondscontingent, Denemarkens neutraliteit in een eventuelen Duitsch-Franschen oorlog wordt besproken. Ofschoon

het niet te ontkennen valt, dat de stelling van Denemarken, dat onder alle omstandigheden de onzijdigheid wenschte te bewaren, in dit geval uiterst moeilijk zoo valt het aan den anderen kant niet te loochenen, dat de vervulling van bondsplichten alleen dan geëischt kan worden, wanneer die niet in strijd is met de bondsconstitutie; wordt deze door eene bondsregerie overtreden, dan houden ook de verplichtingen der andere staten jegens haar op, zoodat geen bondsstaat verplicht is tot deelneming aan een oorlog, die door een anderen bondsstaat wordt begonnen, aangezien de bondsconstitutie alleen noodzaakt aan een defensieven oorlog, als namelijk het Duitsehe grondgebied wordt aangevallen, deel te nemen.

ITALIE.

Marseille, 29 Junij. Omtrent het gebeurde met Zwitsers te Perugia, schrijft men uit Rome, dd. 25 Junij de volgende bijzonderheden.

Heden kent men officieele bijzonderheden nopens de zaak te Perugia. De grootste tegenstand werd geboden bij de burgt St. Pieter, waar de soldaten de huizen en voor een met geweld hebben moeten binnendringen, aangezien men uit de vensters meubels en kokend water op hen wierp en hen beschoot.

In het Benedictijner klooster, dat aan het einde van den burgt is, hebben de oproerlingen groote verliezen geleden. De Zwitsersche soldaten wierpen zich wondend op de onrustmakers en hebben velen hunner gedood. Men zegt, dat zij misbruik van hunne overwinning gemaakt hebben. De baricaden zijn door het kanon verwoest; eenige huizen zijn verbrand, en het koffijhuis, waar de oproerlingen de nationale vlag geplaatst hadden, werd der plundering prijsgegeven. Bij het stadhuis werd ook nog hevige tegenstand geboden en in het gevecht hebben de soldaten gevond op den Heer Porta, secretaris van het gemeentebestuur, op het oogenblik, waarin hij een parlementaire vlag ontplooide.

Turin, 26 Junij. *Bulletin Militaire*. Gisteren hebben wij gezegd, dat de slag van Solferino niet alleen een groote slag was geweest, maar ook een groote overwinning. Zoo drukt zich ook bulletin No. 101 uit, vollediger dan het voorgaande.

De feiten, die het bekend stelt, regtvaardigen deze uitdrukkingen. Het fransch-italiaansche leger heeft alle positiën in bezit genomen, die de vijand bezet had, het heeft alle versterkingen, waarmee hij zich dekte stormenderhand bemagtigd. Het bulletin voegt er, al een ontegensprekelyk bewijs voor de zege der verbondenen, bij, het vermeesteren van een groot aantal vandelens, van dertig kanonnen, van 7,000 gevangenen; eindelijk berigt het ons, dat de Oostenrijkers door keizer Frans Joseph in persoon werden aangevoerd.

Deze tijdingen van het officieele bulletin worden versterkt door twee van Cavriana gezonden dépêches, het nieuwe hoofdkwartier der verbondenen, de eene bij het einde des gevechts, in den avond van den 24sten, de tweede van gisteren, den 25sten, te half twee's namiddags.

De eerste meldt ons een belangrijke bijzonderheid, nl. dat de slagorde vijf mijlen uitgestrektheid had. Wij merken hierbij aan, dat deze vijf mijlen alleen dan een enkele linie konden vormen, wanneer men tot uiterste punten nam, regts Cavriana, links Desenzano. Maar bovendien moesten de verbondenen, langs den weg van Castiglione tot Guidizzolo, aanzienlijke strijdkrachten ontwikkelen, die juist op het slagveld konden aankomen tegen 't einde der worsteling, om den linkerflank des vijands overhoop te werpen, en zich daarna schielijk naar Goito wenden, dat van Guidizzolo maar 10 mijlen verwijderd is. Uit de tweede dépêche vernemen wij, dat het Oostenrijksche hoofdkwartier, in den morgen van den 24sten, te Cavriana was, terwijl Napoleon den nacht, die op den slag volgde, in dezelfde kamer heeft doorgebracht, waar keizer Frans Joseph zich voor eenige uren nog ophield. Uit al deze tijdingen zamen kunnen wij dus besluiten, dat de Oostenrijkers met hun regtervlengel op de Mincio, of liever op Vallezio, en met den linker op den berg Beita, d. i. op Cavriana leunden.

De fransch-italiaansche armee voerde een zeer flinke verandering van front regts, op zijn linkervleugel, uit, en streed toen dapper te midden van Solferino's heuvelen en in de vlakten, die zacht glooiend afdalen tot aan Pozzolengo.

Uit de later volgende bulletins zullen wij zien, of onze gissingen juist waren.

In afwachting hiervan willen wij twee feiten herinneren. In 1796, toen het fransche en het oostenrijksche leger elkander op het slagveld van Castiglione ontmoetten, bijna hetzelfde als dat van Solferino, kwam Wurmser Beaulieu vervangen, zooals thans Schlick Giulay verving.

Zou de rol, die in den slag van Castiglione zoo roemrijk door Augereau vervuld werd, door generaal Niel in dien van Solferino vervuld zijn? Men zou geneigd zijn om het te gelooven, als men in den *Moniteur Universel* leest, dat hij door den keizer tot veldmaarschalk verheven is.

— Van verschillende zijden is reeds opgemerkt, dat de volksbeweging in Italië, ofschoon schijnbaar keizer Napoleon en koning Victor Emanuel begunstigende, echter inderdaad wel eens gevaarlijk voor beiden kon worden, en de revolutie hun boven het hoofd groeijen. Is dit af te leiden uit een naauwkeurige beschouwing van den waren aard en de strekking der beweging, die zich rusteloos en alom openbaart, nu en dan vertoonen zich reeds de duidelijke teekenen van het bestaand gevaar voor de beide geallieerden. Als zoodanig trof ons in de *Berner Zeitung* de beschrijving der volgende veel beteekende karikatuurplaat, die in de koffijhuizen heimelijk van hand tot hand gaat: Twee zwaardvechters, in wie men bij den eersten oogopslag Garibaldi en Victor Emanuel herkent, houwen er links en regts op toe. Op den achtergrond opent zich een lazareth, waarin, terwijl de genoemden dapper strijden, een zuster van barmhartigheid, met een zeer kennelijken neus en knevelbaard, zoodat men in de

persoonsbedoeeling niet kan mistasten, de gekwetsten bezoekt en verbindt. Een generaal biedt der Italiaansche vrijheidsgodin buigend en vleijend een trisschen, pas verworven lauwerkrans aan. Zij keert hem echter den rug toe en drukt Garibaldi, die onmiddellijk in hare nabijheid staat, den krans op het hoofd. Onder de plaat leest men:

C'est en vain qu'à ses pieds le jaloux séducteur
Lui présente les fleurs,
Qu'il reçoit dans les fêtes.
La liberté préfère, en marchant aux conquêtes,
Garibaldi son défenseur.

TURKIJE.

Uit Constantinopel wordt gemeld, dat vorst Milosch een brief aan de Porte heeft geschreven, waarin hij zijne geluchtheid aan de Turksche regering betuigt en de verantwoordelijkheid van het feit, dat eenige honderden Serviërs zich naar Montenegro begeven hebben, om zich aldaar bij de bewegingspartij aan te sluiten, van zich afwerpt. Hij geeft in dien brief voorts de verzekering, dat hij voortaan zorg zal dragen, dat in Servië niets voorvalt, hetwelk eenige reden tot klagen van de Turksche zijde kan geven.

Oorlog in Italie en zijne waarschijnlijke gevolgen.

I. Het tegenwoordige standpunt.

Terwijl de krijg in Italie in al zijne afgrijselijkheden voortwoedt, en het hart ineenkrimpt, om de slagen, daardoor aan humaniteit, industrie, ontwikkeling en vooruitgang toegebracht, zweeft de groote vraag op aller lippen: „Wat zal het einde dezer bloedige, aan onzen tijdgeest zoo heterogene katastrofe, wat haar gevolg voor de toekomst van Italie, van Oostenrijk, Frankrijk en geheel Europa wezen?”

Billijke vragen, inderdaad, en geen wonder dus, dat, terwijl de onafhankelijkheids-strijd in Italie, op het materieel gebied, met het zwaard wordt volstreken, de dagbladen en publicisten der verschillende landen, op het morele en intellectuele gebied, een niet minder hevigen strijd voeren; dezen, om de deugdelijkheid der regtsgronden te beloozen, waarop Louis Napoleon de oorlogsvaan tegen Oostenrijk in Italie heeft opgestoken; genen om het regt van Oostenrijk tegenover de agressieve aanranding van Louis te verdedigen. Na deze verschillende rigtingen en zienswijzen, trachten beiden het geheim van de gewapende onzijdigheid der Europeesche grootmagten te verklaren; naar dien maatstaf pogen zij den inhoud en de beteekenis dezer neutraliteit te meten, en daaruit over den voortgang en de gevolgen van den italiaanschen krijg resultaten af te leiden. Kan het anders, of zoo verschillende uitgangspunten moeten tot de meest verschillende en uiteenlopende wegen leiden? Maar kan ook het anders, of de lezer moet zich daardoor als in een maalstroom van de onvereënegbaarste ideeën gedompeld zien, die hem des te onwonderstaander medeslepen, omdat zij, afzonderlijk beschouwd, allen, oppervlakkig trouwens, even gegrond, even consequent doordacht schijnen.

Intusschen ligt ook hier, gelijk alom de waarheid in het midden, en daar zij allen ons een onwrikbaren grondslag voor het onderzoek naar den voortgang en de waarschijnlijke gevolgen van de bloedige worstelingen in Italie kan opleveren, zoo zullen wij, om haar op te sporen, doen, wat de gemoedelijke, eerlijke regter gewoonlijk verrigt, om haar op het spoor te komen; wij zullen namelijk de partijen-zelfen hooren, en de waarde van hare getuigenis in de kalme schaal der rede afwegen.

Dien ten gevolge stellen wij ons hier voor, om eerst de verschillende partijen te hooren, ten einde deze in het midden gelegen waarheid te vinden, welke ons met de ware belangen, gevoelens en bedoelingen van het overige Europa, tegenover de beide oorlogvoerende magten, bij gevolg met het wezentlijke standpunt, door de overige vorsten tegenover dezen ingenomen, kan bekend maken, om vervolgens, met den daardoor verworven sleutel, de gewichtige vragen op te lossen:

„Wat zal het vermoedelijke einde van dezen krijg, en wat zullen er de waarschijnlijke resultaten van wezen, voor Italie, voor Oostenrijk, voor Frankrijk en voor Europa; of, om duidelijker te spreken: wat zullen er de gevolgen van zijn, voor het, sedert 1815, ingevoerde beginsel van internationaal regt, als den grondslag onzer hedendaagsche maatschappijen, bij gevolg, voor het nieuwe staatkundige evenwigt en den vrede van Europa, waardoor alleen ontwikkeling, beschaving en humaniteit kunnen bevorderd worden?”

Ziedaar de onderwerpen, welker onderzoek wij ons hier tot taak stellen, de vraagstukken, die wij langs waarschijnlijke gronden zullen trachten te beantwoorden. Wij beginnen met, gelijk wij zeiden, vóór alles, de verschillende partijen-zelfen te hooren, ten einde het ware of valsche van hare argumenten te onderzoeken; vooraf echter nog een paar woorden tot inlichting en verkenning van ons eigen standpunt.

Te dien einde herinneren wij, wat ieder onbevooroordeelde trouwens weet, namelijk dat de vrijheid van Italie — gelijk onlangs nog door lord Derby in het huis der gemeenten onbewimpeld verklaard werd — voor Louis Napoleon slechts tot leus, tot voorwendsel van een oorlog verstrekte, die geheel andere motieven ten grondslag had. Ook deze motieven, de eigentlijke, verborgen oogmerken der franschen heerschers, mogen wij ons verzekerd houden dat zij onzen lezers genoegzaam bekend zijn. Wij gelooven dan ook hier slechts nog te moeten herinneren, dat Louis Napoleon te regt besefte, dat hij zijne eigentlijke oogmerken slechts zou kunnen bereiken, wanneer het hem mogt gelukken, niet alleen de sympathie van het overige Europa voor Italie op te wekken, maar de feitelijke medewerking der europeesche grootmagten tegen Oostenrijk te verwerven. Slechts onder die voorwaarde — dat zag hij klaar — zouden zich de verborgen oogmerken met de voorgewende bedoelingen laten verbinden: in een tegenovergesteld geval: ook dit besefte hij maar al te wel, was de kans verloren, en zou men zich — hoe onverklaarbaar het ook voor het onbevangen oog van Europa mogt schijnen, dat de man, die zijn eigen rijk in banden klemde, dermate voor de vrij-

heid zou gloeien, dat hij alleen uit liefde voor haar het zwaard kan aangorden, om vreemde nationaliteiten te bevrijden en haar het regt te schenken, zelve haren regeringsvorm te bepalen en zich te constituieren — tot zijn eigen behoud moeten getroosten, zich streng binnen de grenzen van het voorwendsel te beperken, en dit tot eene waarheid te verheffen.

Onmiskienbaar is dit laatste alternatief het feitelijke van den tegenwoordigen toestand geworden; onmiskienbaar hebben de zaken nu eenmaal een loop genomen, waarbij er voor Louis Napoleon geene andere uitweg overblijft, dan Europa te verzekeren en te overtuigen, dat hij, met de bevrijding van Italie van de Alpen tot aan de Adriatische Zee, slechts de onafhankelijkheid van dit land, en geenszins het stichten van troonen voor zijn bloedverwantschap op het oog had. Maar even zeker is het, dat hij zich vroeger illusien gemaakt en zich met geheel andere uitkomsten geveild heeft. Van daar de pogingen, in der tijd aangewend, om Duitschland, en met name Pruisen, tegen Oostenrijk aan te zetten, en tegelijk ook Engeland tot een feitelijk deelnemen aan den italiaanschen krijg over te halen.

Welke middelen hij immers aanwendde, om Englands feitelijke medewerking tot dezen oorlog te verwerven, kan, onder anderen, uit het zoo veel gerucht gemaakt hebbende vlugschrift van Laguérionnière ten duidelijkste blijken. De geheele eerste afdeeling dezer brochure toch heeft blijkbaar slechts de strekking om het bewijs te leveren, dat „skeizers politiek ten opzichte van Italie niets anders dan de weérklank van Englands gevoelen en sinds lang aan den dag gelegde staatkunde is; dat dus Engeland, krachtens deze zijne antecedenenten, gehouden en verplicht is, deze politiek te ondersteunen, naardien de bedoelingen van het engelsche cabinet, in 1847 en 1848 zoo open en onverholen aan den dag gelegd, in de tegenwoordige plannen van Frankrijk slechts hare verwezentlijking vinden.

Te regt trachten de engelsche bladen, in der tijd, deze argumenten te wederleggen, en er het onhoudbare van aan te toonen; te regt sprak nog onlangs de *Review* van Edimburg, hieromtrent, de volgende, onomstootelijke woorden:

„Niets kan onbillijker wezen, dan de woorden, voor elf jaren, onder geheel verschillende omstandigheden, door een engelschen minister uitgesproken, op gebeurtenissen te willen toepassen, die het uitvloeisel van een geheel anderen, geheel tegenovergestelden beweeggrond zijn! Het is waar, Engeland heeft de krachtigste pogingen aangewend, om de rampzalige gevolgen van den slag bij Novara, door Karel Albert toemaals geheel tegen den wil en de ernstige vertoogen van het engelsche cabinet geleverd, zoo veel mogelijk te verzachten; het is waar, Engeland heeft sedert de warmste belangstelling in den bloei en de welvaart van het constitutionele Piëmont aan den dag gelegd, en was de voornaamste drijfveer, dien staat tot feitelijke deelneming in den krimpschen krijg aan te zetten, en er voor te ijveren, dat, ondanks den sterksten tegenstand van Frankrijk en Oostenrijk, ook Piëmont, op het congres van Parijs, door Cavour, en wel met gelijke regten als de gevolmagtigden der groote mogendheden, vertegenwoordigd werd. Maar, omdat dit alles eene waarheid is, vloeit daaruit nog niet voort, dat Engeland deswege ook zou gehouden wezen, gemeene zaak met de revolutie te maken! De ondersteuning, die wij aan het liberale beginsel in Italie verleenen wilden, gold slechts de constitutionele monarchie, de nationale instellingen en de territoriale regten. Wij kunnen onze sympathie aan geene revolutionaire partij schenken, onverschillig of zij door een Mazzini of door een franschen prins verpersoonlijkt wordt, en deelen die evenmin met vreemde interventie, als met agressieve, militaire handelingen, onverschillig, van welken kant zij ook komen!”

(Wordt vervolgd.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeld.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERENDS.	VAN	DATUM.	NAAR
Augustus	4 Amerikaansch	Versailles	Sleeburn	Boston	4 Mei	Batavia
"	5 "	Philomela	Burry	P. Louis	5 Juli	"
"	— Hamburg	G. H. Wappant	Petersen	Hamburg	27 Maart	Singapore
"	— Nederlandsch	Borneo	V. G. de Best	Newcastle	8 Mei	Batavia
"	— "	Pieter	Lammerts	K. George Sound	14 Juli	"
"	6 Amerikaansch	Swallow	Morton	Wampoa	2 "	Havans
"	— "	Winged Ruver	Easterbroke	Singapore	27 "	Cowes
"	— Engelsch	Julia	Millen	Foo-Chow	8 "	London
"	— Amerikaansch	Charmer	Luvus	Foo-Chow	1 "	Falmouth
"	7 Nederlandsch	Padang	Zwart	Cardiff	18 April	Singapore
"	— Fransch	Jessore	Gachet	Bordeaux	4 Mei	Batavia
"	— Nederlandsch	Eersteling	Armstrong	Tjilatjap	1 Aug.	"
"	— Russisch	Orus	Preutz	London	4 April	Swan River
"	— Amerikaansch	Tropie	Loung	Melbourne	24 Mei	Singapore
"	— Engelsch	Kerhult	Th. Colledye	Sunderland	3 April	Hongkong

7 Augustus nog gepraaid Java Courier van Amsterdam naar Batavia, A. R. Falck van Amsterdam naar Batavia en Zeeland van Rotterdam naar Batavia.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERENDS.	VAN	AGENTS.	
Augustus	6 Amerikaansch.....	schip Versailles.....	B. F. Schervburne.....	Boston.....	6 Mei	Paine, Stricker & Co.
"	— Nederlandsch.....	bark Jeannette.....	F. Visser.....	Indramajo.....	5 Aug.	Metzendorf, Wilma & Co.
"	7 ".....	" Java.....	S. S. van Dam.....	Maceo.....	20 Junij	B. Kopersmit & Co.
"	— Ned. Indisch.....	" Kim Tianghoat.....	Goel Bengkial.....	Banjermassing.....	31 Juli	Bujs, Jacobsen & Co.
"	".....	" Oedjoeng Pandan.....	Lim Pik I.....	Palembang.....	15 "	"
"	".....	" schooner Hongoean.....	Lim Kwisoel.....	Indramajo.....	6 Aug.	B. J. Jacobs.
"	8 ".....	" stoomsamarang Packet.....	J. F. Scheel.....	Samarang.....	4 "	Levert & Co.
"	— Nederlandsch.....	bark Maria Anna.....	M. A. Overgaauw.....	Rotterdam.....	31 April	van Ommeren, Raab & Co.
"	— Ned. Indisch.....	bark Tanager.....	Tan Ingkok.....	Samarang.....	14 Juli	G. Wilson & Co.
"	— Engelsch.....	bark Emmanuel.....	W. Black.....	Cocos Eilanden.....	14 Juli	Dümler & Co.
"	— Nederlandsch.....	bark Pieter.....	S. F. Lammerts.....	K. George Sound.....	14 "	Haager & Schuurman
"	".....	" Alda Maria.....	J. de Vries.....	Soerabaja.....	14 "	Landt, Bezout de Bo & Co.
"	".....	" Twee Cornelissen.....	J. C. Krejo.....	Soerabaja.....	14 "	Bujs, Jacobsen & Co.
"	— Ned. Indisch.....	" Faidool Rachman.....	Said Ba-Ais.....	Rioer.....	20 Juli	Schimmelpenninck & Co.
"	— Nederlandsch.....	" Eersteling.....	A. P. Armstrong.....	Tjilatjap.....	1 Aug.	B. Kopersmit & Co.
"	— Ned. Indisch.....	" Ellen.....	Wentholt.....	Samarang.....	3 Aug.	Bujs, Jacobsen & Co.
"	".....	" Fathool Nazar.....	Said Abdulla Segaf.....	Pealongan.....	9 Mei	J. Cezard & Co.
"	— Fransch.....	schip Jessore.....	C. Gachet.....	Bordeaux.....	"	"

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERENDS.	BEZEMMING.	AGENTS.
Nederlandsch	Valparaiso	H. K. Smit	Haager & Schuurman	
"	Commercie Compagnie	G. J. Brunker	"	
"	Rijnbrand	P. F. Lange	"	
"	Karel August	A. Huizer	"	
"	van Galen	J. R. Smit	Schimmelpenninck & Co.	
"	Generaal Michiels	P. G. Visser	"	
"	Zaanstroom	B. L. Schaap	"	
"	Vereeniging	J. de Jough	"	
"	St. Michael	L. D. Boewijk	"	
"	E. W. van Dam van Iseelt	J. C. Kolm	"	
"	Louis Meijer	O. Hazewinkel	"	
"	Amalia Augusta	van Marle	"	
"	Noord-Brabant	H. B. Bok	"	
"	Kaap Hoorn	L. J. Dik	"	
"	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd	"	
"	Maleijer	Bok	"	
"	Jan Daniel	Hager	"	
"	Maria Catharina	H. G. de Bos	"	
"	Ida Wilhelmina	van Wijland	"	
"	Wilhelmina	van Dalen	"	
"	Maria Anna	Overgaauw	"	
"	St. Jan	Lammerts	"	
"	Doctrina en Amicitia	Stratman	"	
"	Bulgerstein	Verhagen	"	
"	Jannetje	A. Lupcke	"	
"	Philips van Marrix	E. van Duijn	"	
"	Biesbosch	J. H. Mugge	"	
"	Admiraal Tromp	J. van Tubergen	"	
"	Wilhelmina Lucia	G. Poolman	"	
"	Vriendentrouw	D. Grevellink	"	
"	Waterloo	D. Duinker	"	
"	Nicolaas Witsen	B. J. Stoffels	"	
"	Java	S. S. van Dam	"	
"	Wilhelmina Elise	M. Priebe	"	
"	Phoebe	de Rover qd	"	
"	Regina Maria	Ouweland	"	
"	Krimperwaard	J. Speenhof	"	
"	Susanna en Elisabeth	C. Ouweland	"	
"	Willem de Eerste	T. J. Niefeld	"	
"	Honingbij	van der Valk	"	
"	Goede Verwachting	van Lindonk	"	
"	Sara Eleonora	Schuynder	"	
"	Alnoer	Sech Marzoekie	"	
"	Atistool Rachman	Sech Basadal	"	
"	Hongoean	Lim Kwisoel	"	
"	Hawil Hair	Sech Arfan	"	
"	Fathool Mogbarak	Said bin Segaf	"	
"	Sajjool Gair	Sech Basarahat	"	
"	Alrachmanic	Moh. Sedik	"	
"	Kalimantan	Lie Oentat	"	
"	Yoeserim	Said bin Aloewis	"	
"	Kim Tianghoat	Goel Bengkial	"	
"	Oedjoeng Pandan	Lim Pik I.	"	
"	Rodathool Djaina	Moh. Said	"	
"	Ocean	Giam Liangsoel	"	
"	Elmanboelle	"	"	
"	Saida	Moh. Arap	"	
"	Coquette	J. van Zalingen	"	
"	L'Esperance	van Entero	"	
"	Triton	R. W. Sharpe	"	
"	Crouch Brothers	Crouch	"	
"	Gaze Houqd	"	"	
"	Kate	"	"	
"	Entreprise	Gage	"	
"	Harriet	Bejts	"	
"	Queen Mab	Black	"	
"	Charlotte Ann	A. Glendinning	"	
"	Monarch	Young	"	
"	La Rose	W. Marr	"	
"	Swetig	Chabazus	"	
"	Der West	Reefen	"	
"	Herschell	H. Prie	"	
"	Johannes	Hauschild	"	
"	O. Thjen	Brufin	"	
"	"	Addis	"	

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

